

Bedömargruppens yttrande över kvalitetssäkringsarbetet vid Sveriges lantbruksuniversitet

Bedömargruppens uppdrag

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) har gett oss i uppdrag att granska kvalitetssäkringsarbetet vid Sveriges lantbruksuniversitet. I detta yttrande framgår våra bedömningar med vidhängande motiveringar och ett förslag till samlat omdöme.

Härmed överlämnar vi vårt yttrande till UKÄ.

Bedömargruppens sammansättning

I bedömargruppen har följande ledamöter ingått:

- Professor Mats Larhed, Uppsala universitet (ordförande, sakkunnig)
- Tove Blytt Holmen, senior rådgivare vid NOKUT (sakkunnig)
- Professor Joakim Edsjö, Stockholms universitet (sakkunnig)
- John Lindskog, Högskolan i Borås (studentrepresentant)
- Teknologie licentiat Camilla Lindmark, Aulis i Norr AB (arbetslivsföreträdare).

Bedömargruppens arbete

Granskningen har utgått ifrån de krav som ställs i högskolelagen (1992:1434) och högskoleförordningen (1993:100) samt i *Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG 2015)*¹. Se vidare *Vägledning för granskning av lärosätenas kvalitetssäkringsarbete* (UKÄ 2018). Underlag för bedömningen har varit lärosätets självvärdering, studentinlaga och dokumentation kopplad till de fördjupningsspår som bedömargruppen har granskat (se bilaga 1). Intervjuer har genomförts i samband med två platsbesök, med representanter för lärosätet och studenter samt doktorander. Scheman för platsbesöken återfinns i bilaga 2 och 3.

Bedömningsprocessen

På grundval av underlagen har vi granskat lärosätets kvalitetssäkringsarbete och gjort en bedömning utifrån nedanstående bedömningsområden.

Bedömningsområden:

- styrning och organisation
- förutsättningar
- utformning, genomförande och resultat
- jämställdhet
- student- och doktorandperspektivet
- arbetsliv och samverkan.

UKÄ har delgivit lärosätet vårt preliminära yttrande för att ge möjlighet att korrigera eventuella sakfel. Delningstiden var tre veckor. Vi har tagit del av lärosätets svar (se

---

¹ Se även UKÄ:s översättning *Standarder och riktlinjer för kvalitetssäkring inom det europeiska området för högre utbildning (ESG), 2015*.

bilaga 4) och korrigerat yttrandet i de fall där vi gjort bedömningen att det har varit befogat.

För bedömagruppen

Mats Larhed
Ordförande

Bedömargruppens bedömning

Sveriges lantbruksuniversitet

Lärosäte Sveriges lantbruksuniversitet	ID-nr A-2018-11-4658
1. Styrning och organisation Bedömning med motivering: Sammanvägd bedömning av bedömningsområdet <i>Tillfredsställande</i> Lärosätets systematiska kvalitetssäkringsarbete har i dess nuvarande form pågått vid lärosätet sedan 2017. Bedömargruppen ser dock att arbetet redan har genererat beslutade uppföljningar av påvisade utvecklingsområden. Vid platsbesöken framgick det även att medarbetare har god kunskap om formerna för kvalitetsarbetet, om identifierade brister inom utbildningsverksamheten och om pågående åtgärdsarbete. Styrkor: <ul style="list-style-type: none"> · Lärosätets kvalitetssystem är systematiskt uppbyggt och baseras på samverkan mellan undervisande personal, studenter och doktorander samt den formella utbildningsorganisationen. · Varje år gör lärosätet interna utbildningsgranskningar och följer upp identifierade utvecklingsområden. Den väl strukturerade processen för dessa granskningar innefattar procedurer som uppmuntrar till delaktighet bland medarbetarna. · Kvalitetsrapporter från kvalitetssäkringsarbetet publiceras årligen, liksom beslut om att följa upp identifierade brister. · Den så kallade <i>Utbildningshandboken</i> innehåller regler och riktlinjer som är relevanta för utbildningen. Tillsammans med Medarbetarwebbens sidor "Beslut i utbildningsfrågor" och "Kvalitetssäkring av utbildningen" är det goda exempel på ändamålsenlig kommunikation av resultat från kvalitetssystemet. · Lärosätet har en väl utvecklad kvalitetskultur som väsentligt minskar risken för bristande delaktighet samt utgör en god förutsättning för engagemang och ansvarstagande hos såväl lärare, doktorander och övrig personal som studenterna vid lärosätet. · Studentinflytandet inom kvalitetssystemet ger studenter goda möjligheter att delta i arbetet. Utvecklingsområden: <ul style="list-style-type: none"> · Förutsättningarna för lärosätets eftersträlvade parallellspråkighet skulle förbättras om fler dokument som rör kvalitetssäkringsarbetet vore översatta till engelska. · Lärosätet skulle behöva förtydliga de roller som fakultetsnämnderna och det fakultetsövergripande rådet för utbildningen på forskarnivå har i kvalitetssäkringsarbetet när det gäller forskarutbildningen. · Det finns inte något fakultetsövergripande beslutande organ för forskarutbildning, vilket kan medföra kvalitetsskillnader mellan fakulteter när det gäller forskarutbildningen. · De kvalitetsstandarder som utgör kriterier vid interna utbildningsgranskningar skulle kunna få ett enklare innehåll och formuleras så att det är lättare att bedöma måluppfyllelsen. · Processen för att följa upp och utveckla kvalitetssystemet i sin helhet skulle behöva fastställas mer i detalj.	

Bedömningar av bedömningsgrunder:*Uppfylld***1.1 Lärosätets kvalitetssystem är uppbyggt för att säkerställa kvaliteten i utbildningarna och det relaterar till övergripande mål och strategier som lärosätet fastställt för sin utbildningsverksamhet.**

Inom lärosätet bedrivs verksamhet inom jord- och trädgårdsbruk, landskapsplanering, livsmedelsproduktion, naturvård, skogsbruk och vedråvarans förädling, fiske och vattenbruk samt veterinärmedicin och husdjursskötsel. Lärosätet har omfattande aktivitet inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå liksom utbildning på forskarnivå. Dessutom har lärosätet ett speciellt ansvar för miljöanalys och rapporterar om tillståndet i miljön till andra myndigheter. Utbildningsverksamheten är geografiskt spridd och bedrivs vid flera olika orter från syd till norr i Sverige men lärosätets huvudorter är Alnarp, Uppsala och Umeå. Lärosätets vision är att vara "ett universitet i världsklass inom livs- och miljövetenskaper".

Lärosätet grundades 1977 och lyder under Näringsdepartementet, till skillnad från övriga svenska universitet och högskolor som i stället är underställda Utbildningsdepartementet. I dess organisation ingår en styrelse och en rektor samt fyra fakulteter med följande benämningar: fakulteten för landskapsarkitektur, trädgårds- och växtproduktionsvetenskap, fakulteten för naturresurser och jordbruksvetenskap, fakulteten för skogsvetenskap och fakulteten för veterinärmedicin och husdjursvetenskap.

För styrning och organisation av grundutbildningen infördes 2014 en universitetsgemensam utbildningsnämnd (UN) som är direkt underordnad styrelsen. Förutom ordföranden ingår i UN numera fem lärare/forskare, tre studentrepresentanter och en extern ledamot. Vid var och en av de fyra fakulteterna finns en programnämnd (PN) och dessa är placerade under den gemensamma UN. PN utser en programstudierektor för varje enskilt utbildningsprogram. Lärosätets organisationsmodell för grundutbildningen innebär att beslut i utbildningsfrågor främst fattas av styrelsen, UN och PN enligt bestämda delegationsordningar. Fakultetsnämnderna (FN) och institutionerna ansvarar för undervisningsresurser och kompetensförsörjning. Prefekterna ansvarar bland annat för att utbildning som bedrivs vid institutionen håller högsta kvalitet utifrån tilldelade resurser, för att fortlöpande följa upp utfall från genomförda kursvärderingar och för att föreslå förbättringar till respektive PN.

Forskarutbildningen regleras via det lärosätetsgemensamma styrande dokumentet *Riktlinjer för utbildningen på forskarnivå 2019* och följer en modell där en stor del av ansvaret ligger hos respektive FN. Det innebär att FN bland annat fattar beslut om forskarutbildningsämnen och studieplaner, ansvarar för regelefterlevnad och kvalitet samt utser handledare. Något motsvarande centralt beslutande organ till UN finns således inte för forskarutbildningen. Styrelsen beslutar dock om antagningsordningen och allokerar ekonomiska resurser till fakulteterna för forskning och forskarutbildning. Rektor tar ansvar för riktlinjerna för forskarutbildning samt för anslag och uppdrag till fakulteternas forskarskolor och rådet för utbildning på forskarnivå (FUR). Detta forskarutbildningsråd har ett stödande, samordnande och utvecklande ansvar samt fastställer de kvalitetsrapporter för forskarutbildningen vilka är ett viktigt led i lärosätets interna utbildningsgranskningar. Prefekterna ansvarar för rekrytering, för utbildningsförutsättningar i övrigt och för att följa upp och godkänna doktoranders individuella studieplaner.

I dokumentet *SLU:s strategi 2017-2020* beskrivs hur lärosätet avser arbeta med målet att vara internationellt framstående och förse samhället med relevant kunskap. Under tidsperioden 2017-2020 planerar lärosätet att speciellt uppmärksamma fem fokusområden för att skapa bästa möjliga förutsättningar för verksamheten. De fem fokusområdena är: "Medarbetare", "Studenter och utbildning", "Forskningsinfrastruktur", "Samverkan med omgivande samhälle" och "Vårt gemensamma SLU". Enligt strategin ska utbildningarna kännetecknas av pedagogisk kvalitet, utvecklande lärmiljöer, stark forskningsanknytning och koppling till samhällets behov. De åtgärder som blir en följd av strategiarbetet följs upp baserat på tillgängliga indikatorer, enkäter och kvalitetsdialoger vilka tillsammans är viktiga inslag i lärosätets interna kvalitetssäkring.

Lärosätets kvalitetssystem för grundutbildning och forskarutbildning framgår tydligt av styrdokumenterna *Ramverk för kvalitetsarbete inom SLU:s utbildningar* och *Anvisningar för systematisk kvalitetssäkring av utbildning vid SLU*. Det är även väl beskrivet i självvärderingen, där det också framgår att rektor och styrelse deltar aktivt i kvalitetssystemet. Lärosätets övergripande kvalitetssystem bygger på samverkan mellan undervisande personal, studenter och doktorander samt den formella utbildningsorganisationen. Vidare ingår ett antal olika verktyg för datainsamling med mera – däribland de nämnda enkäterna och kvalitetsdialogerna – som viktiga inslag i kvalitetssystemet. Lärosätet strukturerar sitt kvalitetssäkringsarbete i sex olika kvalitetsområden: "Rekrytering, antagning och introduktion till utbildning", "Studie- och lärmiljö", "Utbildningens utformning, innehåll och resultat", "Undervisning och handledning", "Utbildningsadministration och studentstöd" samt "Övergång till arbetsliv och karriär". För forskarutbildningen har ett par av kvalitetsområdena något annorlunda benämningar, men de är i princip likadana. Lärosätets interna utbildningsgranskningar utgår från sexåriga planer där varje utbildning på grundnivå och avancerad nivå granskas vart sjätte år, utifrån alla de sex kvalitetsområdena. All forskarutbildning vid lärosätet granskas i stället varje år, men då utifrån enbart två av dessa områden. Det är alltså två kvalitetsområden per år som fokuseras när det gäller forskarutbildningen och det är således fråga om en treårscykel, i stället för den sexårscykel som gäller för granskningarna av lärosätets utbildningar på grundnivå och avancerad nivå.

Den årliga processen för interna utbildningsgranskningar omfattar sju faser: 1) initiering med utskick av frågeformulär till utbildningsansvariga på olika nivåer, 2) färdigställande av nulägesrapporter från PN eller FN efter analys av svar i frågeformulär, verksamhetsstatistik och övriga uppföljningar, 3) förberedelser inför kvalitetsdialoger där bland annat SLU:s samlade studentkårer (SLUSS) får möjlighet att kommentera rapporterna, 4) strukturerade kvalitetsdialoger mellan utbildningsansvariga på olika nivåer utifrån PN:s och FN:s rapporter samt bland annat kommentarer från SLUSS, 5) sammanfattningar av resultat från kvalitetsdialogerna som utförs av ordföranden i UN eller FUR i form av kvalitetsrapporter vilka sedan fastställs av UN respektive FUR, 6) återkoppling samt genomförande av åtgärder och 7) uppföljning i form av en delavstämning som för grundutbildningen sker 18 månader efter den årliga processens start. Denna delavstämning följs av en fullständig uppföljning av både grund- och forskarutbildningen vid nästa ordinarie genomlysning, det vill säga inom ramen för nästföljande sexårs- respektive treårscykel. I de nämnda kvalitetsdialogerna deltar också en extern granskare, vilken enligt *Anvisningar för systematisk kvalitetssäkring av utbildning vid SLU* är "förslagsvis UN:s externa ledamot".

Det finns en risk för att kvalitetskraven för forskarutbildningen varierar mellan de fyra fakulteterna eftersom det inte finns ett beslutande fakultetsövergripande organ för kvalitetsarbetet. Trots detta anser bedömargruppen att lärosätets kvalitetssystem kan hantera olikheter inom ramen för det fortlöpande kvalitetssäkringsarbetet. Bedömargruppen anser dock att FUR:s ansvar kan behöva

Datum
2020-03-24Reg.nr
411-00485-18

förtydligas, eftersom det framställs på något olika sätt i olika delar av underlaget. Enligt *Ramverk för kvalitetsarbete inom SLU:s utbildningar* är rollen att "stödja, samordna, stimulera och utveckla utbildning på forskarnivå", medan *FUR* i andra dokument – exempelvis *Anvisningar för systematisk kvalitetssäkring av utbildning vid SLU* – framställs som ett beslutande organ bland annat i samband med de interna utbildningsgranskningarna.

Lärosätets grundutbildningsuppdrag är relativt begränsat, vilket innebär att universitetsledningen kan vara involverad i kvalitetssäkringen på programnivå. Bedömargruppen anser att detta troligen gynnar utvecklingen av utbildningen, eftersom ett förhållandevis nära samarbete mellan ledning och den personal som genomför utbildningen är en god förutsättning för systematik i det lärosätetsgemensamma kvalitetsarbetet.

De regelbundna interna utbildningsgranskningarna är tämligen nyutvecklade och det har hittills gjorts få uppföljningar av identifierade brister. Bedömargruppen anser dock att kvalitetssystemet framstår som ändamålsenligt uppbyggt för att säkerställa kvaliteten i utbildningarna eftersom det ställer tydliga krav på regelbundna kontroller, inkluderar beslutande organ på hög organisatorisk nivå och bidrar till strategisk utveckling av verksamheten genom kvalitetsdialoger och avstämningar. Dessutom ingår stödverksamhetens behov av utveckling i lärosätets kvalitetssäkringsarbete, vilket bedömargruppen ser som mycket värdefullt. Kvalitetssystemet relaterar även till övergripande mål och strategier som lärosätet fastställt för sin utbildningsverksamhet. De fokusområden för verksamhetens utveckling som beskrivs i lärosätets aktuella strategi överensstämmer i mycket med de standarder för god kvalitet som anges i *Ramverk för kvalitetsarbete inom SLU:s utbildningar*. Bedömargruppen ser positivt på denna koppling mellan kvalitetssystemet och lärosätets strategi.

1.2 Lärosätet har en kvalitetssäkringspolicy, eller motsvarande, som är offentlig och en del av den strategiska styrningen.

Uppfylld

Lärosätet har inte någon specifik kvalitetssäkringspolicy utan den är integrerad i styrdokumentet *Ramverk för kvalitetsarbete inom SLU:s utbildningar* och *Anvisningar för systematisk kvalitetssäkring av utbildning vid SLU*. I ramverket för kvalitetsarbete anges så kallade kvalitetsstandarder som är ett slags kriterier för god kvalitet i de interna utbildningsgranskningar som regelbundet utförs. Arbetsgången vid dessa granskningar är utförligt beskriven i *Anvisningar för systematisk kvalitetssäkring av utbildning vid SLU*. De båda styrdokumentet är offentliga via lärosätets webbplats och utgår från lärosätets strategiska mål enligt *SLU:s strategi 2017-2020*.

Bedömargruppen kan konstatera att lärosätets tidigare nämnda fem fokusområden harmonierar väl med de så kallade kvalitetsstandarder som anges i *Ramverk för kvalitetsarbete inom SLU:s utbildningar*. Dessa kvalitetsstandarder är kopplade till de sex likaledes nämnda kvalitetsområden som lärosätets kvalitetssäkringsarbete är strukturerat utifrån, så att varje kvalitetsområde har specifika kvalitetsstandarder vilka anger vad som krävs för att utbildningen ska anses ha god kvalitet. Kvalitetsområdenas benämningar överensstämmer inte helt med de fem fokusområdena i lärosätets strategi, men de olika kvalitetsstandardernas innehåll har uppenbart betydelse för fokusområdena. Ett exempel är de kvalitetsstandarder som hör till kvalitetsområdet "Undervisning och handledning" och som berör både studentcentrerat lärande, forskningsanknytning och lärares vetenskapliga och pedagogiska kompetensutveckling. Den knyter alltså an till fokusområdena "Personal" och "Studenter

och utbildning", samt i viss mån även till "Forskningsinfrastruktur". Bedömargruppen anser därför att kopplingen mellan fokusområdena och de angivna kvalitetsstandarderna borgar för att kvalitetssäkringspolicyn är en del av den strategiska styrningen.

Ramverk för kvalitetsarbete inom SLU:s utbildningar är framtaget centralt och en del av universitetsledningens styrning. Bedömargruppen menar att dokumenten i stort är väl utplagda och formulerade, men att definitionerna av de kvalitetsstandarder som listas i ramverket för kvalitetsarbete kan förtydligas. Dels skulle det tematiska innehållet i varje kvalitetsstandard kunna förenklas och dels skulle texten kunna omformuleras så att resultatet lättare kan stämmas av och ge vägledning om hur institutionerna, fakulteten och den centrala ledningen kan bedöma om utfallet är gott nog eller inte.

Bedömargruppens intryck från platsbesöken är att det vid lärosätet finns en god kännedom om kvalitetssystemet men även en förståelse och ett intresse för kvalitetssäkring av utbildningen, vilket styrker bedömargruppens uppfattning att lärosätet har ett väl fungerande kvalitetssystem.

Bedömargruppen anser att de båda nämnda styrdokumenterna stödjer nödvändigt kvalitetsarbete och systematisk kvalitetssäkring samt är en essentiell komponent i lärosätets strategiska styrning.

1.3 Lärosätet har en ändamålsenlig och tydligt definierad ansvarsfördelning för kvalitetsarbetet.

Uppfylld

Ansvarsfördelningen för kvalitetsarbetet inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå framgår tydligt av styrdokumenterna *Ramverk för kvalitetsarbete inom SLU:s utbildningar*, *Anvisningar för systematisk kvalitetssäkring av utbildning vid SLU* och den samling regler och riktlinjer som kallas *Utbildningshandboken*. Denna ansvarsfördelning är även väl beskriven i självvärderingen. UN har ett direkt ansvar gentemot styrelsen enligt den delegationsordning som framgår i dokumentet *Organisation och ansvarsfördelning avseende styrelsen för SLU och organ som är direkt underställda denna*. Under UN har varje fakultets PN och programstudierektorer ansvar för kvalitetsarbetet. Beslut om utbildningsutbudet på grundnivå och avancerad nivå fattas av styrelsen, så rektor har inte denna roll vid lärosätet. PN har ansvar för kvaliteten i den egna fakultetens utbildningsprogram och fristående kurser samt utser programstudierektorer medan FN har ansvar för att rekrytera lärare, enligt fakulteternas delegationsordningar och information från platsbesöken. Programstudierektorer ansvarar därefter för de individuella utbildningsprogrammen och deras kvalitet. Dock är PN:s och programstudierektors ansvar i vissa delar närliggande enligt fakulteternas delegationsordningar och information från platsbesöken, till exempel när det gäller beslut om att revidera kursplaner för utbildningsprogram.

Som tidigare nämnts har FN ansvar för både kompetensförsörjningen och resurstilldelningen. Bedömargruppen har erfarenhet av att det kan finnas diskrepanser mellan dem som har ansvar för kvalitet och dem som fördelar tillgängliga resurser – i det här fallet PN respektive FN. Med lärosätets delegationsordning kan det även uppstå osäkerhet om vem som har ansvaret för eventuella kvalitetsbrister. Vid platsbesök framkom dock att det verkar finnas en välfungerande kommunikation mellan de båda organen på fakultetsnivå som har ansvar för grundutbildning, vilket minskar risken för problem med att tillhandahålla tillräckliga resurser från FN för att kunna säkerställa utbildningsprogrammets kvalitet. Gemensamma kvalitetsdialoger äger rum i samband med interna

Datum
2020-03-24Reg.nr
411-00485-18

utbildningsgranskningar och de är också en viktig avstämningpunkt för att hantera eventuellt bristfällig överensstämmelse mellan resurstilldelning och kvalitetskrav inom utbildningen.

Ansvarsfördelningen för kvalitetsarbete inom forskarutbildningen tydliggörs i självvärderingen och den delegationsordning som finns i dokumentet *Organisation och ansvarsfördelning avseende rektor vid SLU och organ som är direkt underställda rektor*. På forskarutbildningsnivå är ansvaret för kvalitet delegerat till FN från rektor eftersom det centrala organet FUR endast har en beredande roll, förutom att fastställa de kvalitetsrapporter som ingår i de interna utbildningsgranskningarna. Varje FN har i sin tur en underordnad forskarutbildningsnämnd till vilken delar av ansvaret delegeras, enligt varje enskild fakultets delegationsordning. Forskarutbildningsnämnder utses av respektive FN och deras ansvar redogörs för i varje fakultets delegationsordningar. Vidare är forskarutbildningsnämndernas ordförande medlemmar i FUR. När det gäller forskarutbildningen noterar bedömargruppen att varje FN ansvarar för stora delar av det som den centrala UN ansvarar för rörande utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Bedömargruppen anser att fakultetsnivån med denna ansvarsfördelning får ett tydligt ansvar för att kvalitetssäkra forskarutbildningen, men samtidigt finns en risk för att kvalitetskraven på forskarutbildningen tillåts variera inom lärosätet. Trots denna svaghet anser bedömargruppen att lärosätet genom tillräckliga rutiner, tydliga regelverk och hög kompetens hos förtroendevalda förefaller kunna säkerställa forskarutbildningens kvalitet.

Bedömargruppen anser att de nämnda delegationsordningarna och övriga dokumenten tydliggör hur ansvaret för kvalitetsarbetet är fördelat på olika nivåer inom lärosätets organisation. Fördelningen av uppgifter och ansvar framstår som ändamålsenlig. Vidare menar bedömargruppen att de interna utbildningsgranskningarna bör ha stor betydelse för att säkerställa och utveckla uppgifts- och ansvarsfördelningen inom kvalitetsarbetet. Det gäller särskilt den specificerade strukturen för regelbundna kvalitetsdialoger där de berörda organen gemensamt deltar.

1.4 Lärosätet har systematiska processer som uppmuntrar till delaktighet, engagemang och ansvar hos lärare, övrig personal samt studenter och doktorander.

Uppfylld

Bedömargruppens uppfattning är att lärosätets organisation förefaller vara utformad för att uppmuntra till delaktighet, engagemang och ansvar hos lärare, övrig personal, studenter och doktorander. Detta framgår av lärosätets organisation och beslutsstruktur samt av måldokument, strategier och policyer. Processerna inom de regelbundna, interna utbildningsgranskningarna beskrivs tydligt i styrdokumentet *Anvisningar för systematisk kvalitetssäkring av utbildning vid SLU* och är även väl återgivna i självvärderingen. Kvalitetssäkringssystemet är dock ganska nytt och när denna granskning startade hade bara en enda serie delavstämningar hunnit göras inom de interna utbildningsgranskningarna.

När det gäller kvalitetssäkring av utbildning på grundnivå och avancerad nivå ligger mycket av ansvaret på PN, vars representanter utses av FN. Således har FN inte en särskilt skarp roll i kvalitetssäkringen av sådana utbildningar och enligt bedömargruppen kan det medföra att nämndens ledamöter känner ett mindre engagemang och ansvar för kvaliteten inom dessa utbildningsnivåer, än vad som annars vore fallet. Även för forskarutbildningsnivån ser bedömargruppen en osäkerhet när det gäller FN:s och FUR:s respektive roller och om ledamöterna inte uppfattar organisationen som optimal kan denna osäkerhet göra att de blir mindre delaktiga. I självvärderingen lyfts fram att den

generella styrningen är tillitsbaserad och att alla inom verksamheten har ansvaret för kvalitet i utbildningen. Bedömargruppen vill dock framhålla att systematiskt kvalitetssäkringsarbete inte kan vara fullt ut tillitsbaserat, utan att det även behövs rutiner och kontinuerlig dokumentation. Vid platsbesök kunde bedömargruppen emellertid konstatera att lärosätet verkar ha en väl utvecklad kvalitetskultur, vilken väsentligt minskar risken för att kvalitetssäkringen av utbildningarna blir personberoende och därmed osystematisk. Ett gott exempel som framkom vid platsbesök var att lärarlag från kemiutbildningarna själva kontaktar enheten för pedagogisk utveckling (EPU) för att få hjälp att ta fram bra former för att öka studenternas intresse för kemiämnet, utveckla undervisningen och öka genomströmningen. Delaktighet, engagemang och ansvarstagande stimuleras också genom de processer som präglar de interna utbildningsgranskningarna. Ansvariga på olika nivåer – allt från kursledare och studenter till befattningshavare högre upp i organisationen – deltar i proceduren kring frågeformulär, nulägesanalys och kvalitetsdialoger. På så sätt kan också förslag till förbättringar och goda exempel spridas inom lärosätet.

Bedömargruppen noterar att tidsramarna för färdigställanden av synpunkter från SLUSS inför kvalitetsdialogerna inte verkar ha varit optimala, då sista datum för detta hittills har infallit relativt tidigt på höstterminen – det vill säga ganska snart efter sommaruppehållet. Därför ser bedömargruppen det som angeläget att en förändring när det gäller detta äger rum. Ett annat utvecklingsområde berör vikten av att inkludera även icke-svensktalande studenter och doktorander i de interna utbildningsgranskningarna, särskilt med tanke på att lärosätet arbetar för att vara parallellspråkigt. I studentinlagan framstår det dock som att studentinflytandet i övrigt fungerar bra inom ramen för de interna utbildningsgranskningarna. Lärosätet sprider informationen brett både till SLUSS och till de enskilda studentkårerna, vilket enligt studentinlagan ger "alla möjligheter att delta i beslut, resultat, slutsatser och åtgärder".

Enheten för pedagogisk utveckling (EPU) är ett gott exempel på hur lärosätet arbetar för att den undervisande personalen ska bli mer engagerad i utbildningsfrågor. Denna enhet inom universitetsadministrationen är lärosätets expertfunktion inom pedagogik och IT-pedagogik, men den erbjuder även konsulttjänster till institutionerna och når därmed även övrig personal som deltar i undervisningsplanering. EPU ger också kurser inom didaktik och stödjer handledare, lärare och lärarlag samt organiserar lärardagar och workshoppar både på svenska och på engelska. Bedömargruppen kunde vid platsbesöken konstatera att det finns ett stort intresse bland lärosätets anställda för att delta i EPU:s aktiviteter och detta engagemang för utbildningsfrågor tolkas som att det redan finns en kvalitetskultur. Verksamheten inom EPU planeras och struktureras så att även doktorander och studenter ska kunna delta i de aktiviteter som erbjuds på både svenska och engelska. EPU anordnar även fortbildningskurser med mera som ges på distans.

För bedömargruppen är det goda samarbetet med SLUSS och den väl etablerade kvalitetskulturen vid lärosätet ett gott exempel på delaktighet och engagemang inom verksamheten. Dessutom ser bedömargruppen positivt på rektors och prorektors stora engagemang i lärosätets utbildningsverksamhet. Bedömargruppen vill dock framhålla vikten av att fortsätta de interna och mer formaliserade utbildningsgranskningarna i enlighet med dokumenten *Ramverk för kvalitetsarbete inom SLU:s utbildningar* och *Anvisningar för systematisk kvalitetssäkring av utbildning vid SLU*, för det är viktigt att utbildningarnas kvalitet inte hänger på enskilda medarbetares personliga engagemang.

Bedömargruppen konstaterar sammanfattningsvis att lärosätet har systematiska processer som uppmuntrar till delaktighet, engagemang och ansvar hos lärare, övrig personal samt studenter och

Datum
2020-03-24Reg.nr
411-00485-18

doktorander.

1.5 Lärosätet säkerställer att de resultat och slutsatser som genereras av kvalitetssystemet systematiskt tas tillvara i den strategiska styrningen, kvalitetsarbetet och i utvecklingen av kvalitetssystemet.

Uppfylld

Lärosätet har en process för att säkerställa att resultat och slutsatser från kvalitetssystemet systematiskt tas tillvara och den framgår tydligt av styrdokumenterna *Ramverk för kvalitetsarbete inom SLU:s utbildningar* och *Anvisningar för systematisk kvalitetssäkring av utbildning vid SLU*. Den är också väl beskriven i självvärderingen och framgår även av de kvalitetsrapporter med tillhörande beslut som bedömargruppen har tagit del av. En central komponent i lärosätets interna utbildningsgranskningar är årliga kvalitetsdialoger mellan olika interna intressenter utifrån PN:s respektive FN:s nulägesrapporter. Resultatet av dessa kvalitetsdialoger sammanställs tillsammans med övrig information i kvalitetsrapporter av UN och FUR. PN och UN gör alltså en nulägesanalys respektive sammanställer kvalitetsrapporter om utbildning på grundnivå och avancerad nivå, medan FN och FUR har motsvarande respektive funktioner när det gäller att granska utbildning på forskarnivån. Utifrån nulägesrapporter och kvalitetsdialogerna gör alltså UN respektive FUR en bedömning och föreslår vid behov kvalitetshöjande utvecklingsåtgärder. Innan de slutgiltiga kvalitetsrapporterna färdigställs har PN och FN också möjlighet att lämna synpunkter. Även universitetsdirektören deltar i kvalitetssäkringsarbetet, med fokus på den centrala stödverksamhetens behov av utveckling. Bedömargruppen konstaterar att dessa interna utbildningsgranskningar innefattar ställningstaganden och beslut på en hög organisatorisk nivå inom lärosätet. Detta ger goda förutsättningar för att resultaten ska kunna tas tillvara i både den strategiska styrningen, det fortlöpande kvalitetsarbetet och utvecklingen av kvalitetssystemet som sådant.

Det verkar dock inte finnas någon översiktlig sammanställning av kvalitetsanmärkningar över tid som är tillgänglig. Bedömargruppen har likväl fått ta del av en lista över olika uppdrag vilka beslutats om utifrån vad som framkommit vid interna utbildningsgranskningar och som är ett arbetsmaterial för lärosätets ledning. Samtidigt sker dokumentation och uppföljning av utvecklingsområden – enligt de kvalitetsrapporter med tillhörande beslut som bedömargruppen också har tagit del av – även om lärosätets process för interna utbildningsgranskningar är relativt nystartad. I december 2018 fick PN i uppdrag från UN:s ordförande att i samarbete med lärosätets framtidsplattformar ta fram ett koncept för hur forskningsseminarier kan nyttjas och schemaläggas i undervisningen och det är ett exempel på beslut som fattats efter att 2018 års kvalitetsrapporter fastställts. Bedömargruppen ser detta exempel som ett belägg för att resultat från kvalitetssystemet tas tillvara i den strategiska styrningen, i detta fall för att öka kvalitet och forskningsanknytning.

I styrdokumentet *Ramverk för kvalitetsarbete inom SLU:s utbildningar* framgår att kvalitetssystemet i sin helhet regelbundet ska utvärderas och revideras. Det beskrivs dock inte hur detta ska gå till i detalj, även om en granskning av lärosätets kvalitetssäkringsarbete nämns kort också i självvärderingen. Bedömargruppen menar att lärosätet snarast bör initiera en process för att konkretisera det här utvecklingsområdet, om detta inte redan är påbörjat. En möjlighet är att komplettera den övergripande planen för kvalitetssäkring av utbildningar med en mer formaliserad fas där åtgärder för att vidareutveckla existerande kvalitetssystem fokuseras.

Datum
2020-03-24Reg.nr
411-00485-18

Sammantaget anser bedömargruppen att lärosätet säkerställer att de resultat och slutsatser som identifieras inom kvalitetssystemet – via den återkommande process som bland annat innefattar kvalitetsdialoger och kvalitetsrapporter – tas tillvara i den strategiska styrningen och i lärosätets kvalitetssäkringsarbete.

1.6 Lärosätet säkerställer att den information som genereras av kvalitetssystemet publiceras och kommuniceras på ett ändamålsenligt sätt med relevanta intressenter och får en spridning inom organisationen.

Inte uppfyllt

Lärosätet hänvisar i självvärderingen till dokumentet *Riktlinjer för hanteringen av styrande dokument* som fastslår att styrande dokument ska "expedieras", det vill säga publiceras på internwebben och sändas till dem som i övrigt är uppsatta på dokumentets sändlista. Andra relevanta styrdokument i sammanhanget är bland annat *Kommunikationspolicy för SLU* och *Anvisningar för systematisk kvalitetssäkring av utbildning vid SLU*. Varken självvärderingen eller ramverket för kvalitetssystemet anger dock hur information ska spridas på andra sätt eller hur lärosätet exakt definierar "relevanta intressenter", även om där anges att lärosätets årsberättelse är en adekvat kommunikationskanal. I dokumentet *Kommunikationspolicy för SLU* listas sju prioriterade målgrupper som kan vara en startpunkt för att mer i detalj identifiera vilka som är "relevanta intressenter". Vidare finns inte alltid en engelsk översättning av relevanta kvalitetssäkringsdokument, även om det utifrån styrdokumentet *Språkpolicy för SLU* går att argumentera för att de bör publiceras även på engelska. Enligt underlaget har lärosätet flera hundra inresande studenter och engelska översättningar av information från kvalitetssystemet vore betydelsefulla för dessa studenters delaktighet.

Bedömargruppen anser alltså att lärosätet kan bli bättre på att sprida resultat från kvalitetsarbetet inom organisationen och till exempel ha ett större fokus på kvalitetsfrågor vid den årliga utbildningskonferensen. Vid platsbesöken verkade dock personalen överlag ha stor kännedom om publicerade kvalitetsrapporter och pågående uppföljningar. Rektor använder också sin blogg för att kommunicera resultat från kvalitetsarbetet. Bedömargruppen ser också positivt på att lärosätets årliga utbildningsdagar och SLUSS utbildning av nya student- och doktorandrepresentanter används för att informera om de interna utbildningsgranskningarna och deras resultat samt om anställdas, studenters och doktoranders roller i kvalitetssystemet.

Det är bedömargruppens uppfattning att många av kvalitetssäkringsdokumenten och kvalitetsrapporterna är svåra att finna med hjälp av sökfunktionen på lärosätets webbplats. Lärosätet föreslås se till att kvalitetssäkringsdokument publiceras inte bara på lärosätets Medarbetarwebb utan även på Studentwebben. Samtidigt ser bedömargruppen positivt på att information tillgängliggörs på Medarbetarwebbens sida "Kvalitetssäkring av utbildningen", vilken även finns på engelska.

Bedömargruppen vill framhålla två goda exempel på det ändamålsenliga sätt på vilket lärosätet kommunicerar information relaterad till kvalitetssystemet. Det första är skapandet av den lärosätetsgemensamma *Utbildningshandboken* för utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Denna förenklar åtkomsten till relevanta regler och riktlinjer för såväl anställda som studenter och bedömare. Det andra exemplet är lärosätets webbsida "Beslut i utbildningsfrågor" som finns att tillgå via Medarbetarwebben och där beslut som rör grundutbildningen publiceras på en för ändamålet särskilt inrättad kommunikationsyta.

Sammanfattningsvis är bedömarens övergripande intryck likvärdigt att ett mer aktivt informerande om resultat från kvalitetsarbetet och om olika vidtagna åtgärder skulle kunna ske från lärosätets sida. Det skulle bland annat kunna medföra ett större engagemang bland studenter när det gäller att delta i kursvärderingar.

2. Förutsättningar

Bedömning med motivering: Sammanvägd bedömning av bedömningsområdet

Tillfredsställande

Lärosätet har gett fakultetsnämnderna det strategiska ansvaret för att säkerställa att fakulteter har och rekryterar personal med rätt kompetens. Beslut har fattats om att upprätta kompetensförsörjningsplaner vid institutioner och på fakultetsnivå. Vid platsbesöken framkom att systemet för kompetensförsörjning och hur denna ska hanteras mellan fakultet och institution är under utveckling. Bedömarens grupp konstaterar att rutinerna kring kompetensförsörjningsplanerna och uppföljningen av dem är ett utvecklingsområde.

Enheten för pedagogisk utveckling (EPU) är en dominerande aktör vad gäller kompetensutvecklingen vid lärosätet och har stort söktryck till sina utbildningar. Det stora intresset för EPU:s utbildningar indikerar att det finns en kvalitetskultur inom lärosätet och att personalen är motiverad att fortbilda sig.

Lärosätet är geografiskt diversifierat eftersom det är utspritt på åtta utbildningsorter av olika storlek och ämnesmässig inriktning. Detta medför också en utmaning när det gäller systematiskt kvalitetsarbete. Det finns i dagsläget stora skillnader mellan utbildningsorterna när det gäller kvaliteten i infrastruktur, studentstöd och läranderesurser. Bedömarens grupp anser dock att lärosätets kvalitetssystem förmår hantera problem med dessa inslag i utbildningsmiljön på ett tillfredsställande sätt, inom ramen för det fortlöpande kvalitetssäkringsarbetet.

Lärosätet har ett antal rutiner och processer för att säkerställa att både sökande och inskrivna studenter förstår vad utbildningen går ut på och vad det innebär att studera vid lärosätet. Dessa rutiner och processer omfattar grundnivån, avancerad nivå och utbildning på forskarnivå.

Styrkor:

- Bedömarens grupp anser att lärosätet tillhandahåller en främjande miljö som ger personalen varierade och goda möjligheter att utveckla sina kompetenser.
- Enheten för pedagogisk utveckling (EPU) är en stor tillgång för personalens kompetensutveckling och dess utbildningar har fullt söktryck.
- Två av de sex kvalitetsområden som präglar de interna utbildningsgranskningarna handlar om studie- och lärmiljö respektive studieadministration och studentstöd, vilket visar att frågor om infrastruktur och läranderesurser får god belysning inom ramen för kvalitetssystemet.

Utvecklingsområden:

- Bedömarens grupp anser att lärosätet bör fortsätta det påbörjade arbetet med att ta fram kompetensförsörjningsplaner vid alla institutioner och fakulteter och att deras utformning samt uppföljningen kring dem bör få en enhetlig struktur.
- Det behövs ett tydligare system för att säkerställa att all anställd undervisande personal har genomgått relevant pedagogisk utbildning.

- Bedömargruppen efterfrågar en tydlig uppföljning av att lärare aktivt deltar i kompetensutveckling, särskilt de lärare som bäst behöver den.
- Det behövs ett digitaliserat uppföljningssystem på forskarnivå, inte bara för att säkerställa att doktoranderna fullföljer sina åtaganden i den individuella studieplanen utan även för att följa upp att handledarna fullföljer sina åtaganden såsom årlig uppföljning med mera.
- Lärosätet bör se över studieorternas olika förutsättningar för att få en god utbildningskvalitet i olika avseenden och då särskilt skillnader mellan relativt små, perifera studieorter och mer centrala sådana.

Bedömningar av bedömningsgrunder:

2.1 Lärosätet säkerställer att den undervisande personalens kompetens motsvarar utbildningsverksamhetens behov.

Inte uppfylld

Lärosätet uppger i självvärderingen att personalen 2018 uppgick till totalt 2 980 årsarbetare. Av dessa var 1 554 forskande och undervisande personal, men bland dem hade endast 639 en läraranställning. Det är också lärosätets målsättning att utbildningarna ska hålla hög vetenskaplig kvalitet och kännetecknas av stark forskningsanknytning. Vid platsbesök framgick det att en förhållandevis stor del av forskarna tar aktiv del i undervisningen, vilket måste bedömas som tillfredsställande. Samtidigt är anställningar av adjungerade lärare en prioriterad åtgärd för strategisk rekrytering och antalet adjungerade lärare ökar. I självvärderingen konstateras för övrigt att antalet meriteringsanställningar i form av biträdande universitetslektorat har ökat under senare år. Lärosätets starka forskningsmiljöer och stora antal aktiva forskare medför att många specialistkompetenta forskare medverkar i undervisningen på de flesta utbildningsprogram vid lärosätet, vilket bedömargruppen ser positivt på. I underlaget finns exempel på hur ett tämligen stort antal forskare medverkar i utbildningen på sådana moment som knyter an till deras respektive specialområden.

Varje fakultetsnämnd har ett strategiskt ansvar för att den egna fakulteten har och rekryterar personal med rätt kompetens. Enligt ett styrelsebeslut från 2015 ska alla lärosätets institutioner och de fyra fakulteterna utarbeta egna kompetensförsörjningsplaner utifrån en gemensam mall. De planer som bedömargruppen har tagit del av innehåller uppgifter om institutionens ämnesmässiga profil, behovet av personal för forskning och undervisning, personalens ålder och förestående pensionsavgångar samt åtgärder och planer när det gäller rekrytering. Mellan institution och fakultet ska kompetensförsörjningsplanerna revideras årligen och vid platsbesök framhölls att institutionerna har "femårsplaner" för kompetensförsörjningen. Vid platsbesöken framkom emellertid också att systemet för rekryteringar och hur dessa ska hanteras mellan fakultet och institution ännu håller på att utvecklas. I en rapport från lärosätets internrevision konstateras att implementeringen av beslutet om kompetensförsörjningsplaner har försenats, bland annat på grund av otydligheter i uppdraget och ansvaret för att införa dem. År 2019 var det fortfarande några institutioner som inte tagit fram en kompetensförsörjningsplan och enligt rapporten saknas en enhetlig struktur för planeringen på fakultetsnivå. Vidare konstateras att institutionernas kompetensförsörjning främst följs upp i samband med budgetdialoger mellan institution och fakultet, men att omfattningen varierar. I internrevisionens rapport framstår kompetensförsörjningsplanerna och uppföljningen av dem alltså som ett utvecklingsområde, vilket också är bedömargruppens uppfattning. Det är dock positivt att bristfälligheter som dessa tas upp i internrevisionens granskningar.

Datum
2020-03-24Reg.nr
411-00485-18

Vid platsbesöken var företrädare för lärosätet oroliga för att fakulteterna i framtiden inte skulle kunna rekrytera tillräcklig ämnesmässig kompetens, särskilt med tanke på att en del ämnesområden är förhållandevis svåra att rekrytera till. Bedömargruppen vill betona att kompetensförsörjningsplaner behöver ta med sådana utmaningar i beräkningen och att rekrytering av ämneskompetens nog ska följas upp i kvalitetsarbetet. Lärosätet behöver också ha realistiska ambitioner med det så kallade "fördubblingsprojektet", vilket syftar till att lärosätet ska ha dubbelt så många studenter på grundnivå och avancerad nivå år 2027 som 2017. En sådan vision ställer onekligen krav på kompetensförsörjningen.

I lärosätets anställningsordning för lärare vilken senast reviderades 2018 regleras bland annat att det finns lärarförslagsnämnder vid samtliga fakulteter som sammanträder inför rekrytering av lärare. Ett undantag är enheten för hippologutbildning, vars utbildning till stor del bedrivs vid den nationella hästnäringens anläggningar på tre olika orter. Dit rekryteras lärare via de tre respektive riksanläggningarnas egna företag. I samband med platsbesök bekräftades att lärarförslagsnämnder finns på fakultetsnivå och att de fungerar som tänkt.

Anställning av forskare sköts av institutionerna. De flesta forskare strävar efter att bli docenter och vid ansökan om docentur granskas de i enlighet med lärosätets riktlinjer för att utnämna docenter. I dessa riktlinjer finns krav på pedagogisk och akademisk skicklighet. Det framgår i underlaget att programstudierektorer har uppsikt över vilka lärare som finns inom det egna utbildningsprogrammet och hurdan deras kompetens är. När det gäller undervisande personal som inte har anställning som lektor eller professor är det den kursansvariga som, i egenskap av operativt ansvarig, har motsvarande uppsikt över lärarkompetensen på kursen i fråga. Externa konsulter och gästföreläsare är en viktig undervisningsresurs på många kurser och det är alltså den kursansvariga som ansvarar för att dessa har adekvat kompetens. Bedömargruppen vill rekommendera lärosätet att etablera ett tydligare system för att säkerställa att all undervisande personal har relevant pedagogisk utbildning. Ett sådant system skulle säkerligen göra det lättare för bland annat programstudierektor att ha överblick över befintlig kompetens inom utbildningen.

I självvärderingen framgår det att utbildningsnämnden har tilldelat strategiska medel för medfinansiering, i form av startbidrag, för ett antal undervisningsmotiverade universitetslektorat inom olika ämnen. Denna resurstilldelning har skett mot bakgrund av information om lärarkompetens i olika ämnen som framkommit inom ramen för kvalitetssäkringsarbetet. Bedömargruppen ser positivt på detta exempel, eftersom det är en indikation på att kvalitetssystemet förmår fånga upp och hantera behov som också rör kompetensförsörjningen.

Sammanfattningsvis anser bedömargruppen att lärosätet förefaller kunna säkerställa att den undervisande personalens kompetens motsvarar utbildningsverksamhetens behov. Kompetensförsörjningsplanerna och uppföljningen av dem är inte desto mindre ett utvecklingsområde. Bedömargruppen instämmer i internrevisionens bedömning och konstaterar att implementeringen av kompetensförsörjningsplaner har försenats, bland annat på grund av otydlighet kring uppdrag och ansvar vid införandet av dem. Denna bedömningsgrund kan enligt bedömargruppen betraktas som uppfylld först då alla institutioner vid lärosätet har tagit fram kompetensförsörjningsplaner och då de olika fakulteternas kompetensförsörjningsplanering har fått en enhetlig struktur.

2.2 Lärosätet säkerställer att de tillhandahåller en främjande miljö som ger undervisande personal möjlighet att utveckla både sin pedagogiska kompetens och sin ämneskompetens

samt förutsättningar för att bedriva sitt arbete på ett effektivt sätt.*Uppfylld*

I *SLU:s strategi 2017–2020* anges fem olika fokusområden för utvecklingsarbetet och av dessa är "Medarbetare" det som nämns först. För att säkerställa att medarbetarna har rätt kompetens behövs enligt dokumentet ett väl fungerande ledarskap, en stabil resursbas och väl genomförda rekryteringar av nya medarbetare utifrån kompetensförsörjningsplanen. Genom att vara parallellspråkigt önskar lärosätet stimulera en internationell rekrytering av såväl studenter som doktorander och andra medarbetare, vilket är en berömvärd ambition. Det har inom lärosätet även utvecklats olika tvärvetenskapliga arenor och nätverk för att främja både internationella och lokala samarbeten över ämnesgränserna. Bland dessa arenor kan särskilt nämnas de så kallade framtidsplattformarna: Framtidens skog, Framtidens djur, natur och hälsa, Framtidens mat och Framtidens städer. Bedömarens uppfattning är att de tvärvetenskapliga och delvis internationella forskningsplattformarna är betydelsefulla för ämnesmässig kompetensutveckling hos lärosätets medarbetare.

Det framgår i underlaget att lärosätet prioriterar att utveckla en tydligare gemensam identitet, bland annat genom att säkerställa att all undervisande personal får tid till egen kompetensutveckling. Lärarna får även pedagogiskt stöd inom jämställdhet och kulturella skillnader. I detta sammanhang poängteras även prefektens ansvar och involvering.

Processen för att säkerställa den undervisande personalens kompetens framgår tydligt av kvalitetssäkringssystemet. Det är organiserat i sex olika kvalitetsområden och för vart och ett av dem har lärosätet utformat specifika kvalitetsstandarder, vilka är ett slags grundläggande kriterier inom kvalitetssäkringsarbetet. Ett av kvalitetsområdena är "Undervisning och handledning" och i dess kvalitetsstandarder ingår bland annat att lärare ska ha förutsättningar för att utveckla sin vetenskapliga och pedagogiska kompetens. Bedömarens grupp ser positivt på att personalens kompetensutveckling uppmärksammas på detta sätt i kvalitetssäkringssystemet.

Forskare och undervisande personal erbjuds pedagogiskt stöd från olika centrala, administrativa avdelningar vid lärosätet. Stödet kan ges i form av interna kurser, men 2014 inrättade lärosätet även ett kompetenseriknande av "excellent lärare". Dessutom delar lärosätet årligen ut pedagogiska pris till förtjänta lärare, lärarlag eller institutioner. Vidare ordnas regelbundet lärarluncher, handledarluncher och utbildningskonferenser. Medarbetarnas kompetens ska kartläggas vart tredje år i form av medarbetarundersökningar och hittills har två sådana ägt rum. Det framgår i självvärderingen att åtgärder vidtagits utifrån resultaten från en medarbetarundersökning 2016. Exempel på dessa åtgärder är chefsutbildning inom bland annat konflikthantering, öppna föreläsningar om bland annat stress och bemötande, lunchyoga och en fördjupad arbetsmiljökartläggning.

Både det skriftliga underlaget och information från platsbesöken vittnar om att de ansvariga är trygga med att eventuella kompetensbrister hos personalen också uppdagas i och genom kvalitetssystemet. Samtidigt kan en del lärare uppleva att de inte har tid att kompetensutveckla sig, även om alla läraranställda har rätt till kompetensutveckling motsvarande 10–20 procent av sin arbetstid.

Handledning är ett område där det finns behov av fortbildning och vid platsbesöken nämndes praktisk

Datum
2020-03-24Reg.nr
411-00485-18

handledning, ledarskap och coaching. Inom ramen för kvalitetsdialogerna har diskussioner också förts kring hur handledarkompetens och pedagogisk skicklighet överlag ska säkerställas. I dessa kvalitetsdialoger medverkar berörd fakultetsnämnd, ordföranden i rådet för utbildning på forskarnivå, en extern granskare och doktorandrepresentanter. För närvarande säkerställs handledarkompetensen genom kravet om docentur för att kunna vara huvudhandledare och alla docenter måste bland annat ha tre veckors utbildning i forskarhandledning. I underlaget framhålls prefektens roll för att säkerställa personalens kompetens och tillhandahålla pedagogiskt stöd inom den egna institutionen, bland annat eftersom det är prefekten som granskar doktoranders individuella studieplan och som då kan få upplysningar om exempelvis handledarkompetensen.

Inom universitetsadministrationen finns avdelningen för lärande och digitalisering, till vilken enheten för pedagogisk utveckling (EPU) hör. EPU är en dominerande aktör när det gäller kompetensutvecklingen vid lärosätet och söktrycket till de utbildningar som enheten anordnar är stort. Det stora intresset för dessa utbildningar visar att det finns en kvalitetskultur inom lärosätet och att personalen är motiverad att fortbilda sig. Grundkurs i högskolepedagogik vänder sig till nya lärare eller annan undervisande personal, men åtskilliga andra kurser vänder sig till både mångåriga och nytillkomna medarbetare. I underlaget framgår det att kursdeltagarna ofta har mycket olika erfarenhet och kompetens. Kurserna ges både på engelska och på svenska. EPU ansvarar också för andra former av stöd till lärarna, till exempel workshoppar, lunchseminarier för erfarna lärare och olika slags konsultationer vid behov. De anordnas nära samarbete med den lärosätetsgemensamma utbildningsnämnden och institutionerna. EPU och SLU:s samlade studentkårer (SLUSS) har också regelbundna avstämningar. Allt deltagande i kursverksamheten följs upp i ett elektroniskt system, där lärares deltagande i kompetensutvecklande aktiviteter registreras.

Sammanfattningsvis möjliggör lärosätet kompetensutveckling hos personalen genom ett antal olika inrättningar och åtgärder. Bedömargruppen är dock oklar över om det sker en uppföljning av huruvida de medarbetare som är i störst behov av kompetensutveckling också deltar i de stödjande aktiviteter som bland annat EPU anordnar. Bedömargruppen vill likväl lyfta fram EPU som ett gott exempel på möjligheter till kompetensutveckling bland lärarna, inte minst med tanke på arbetet för att nå ut med verksamheten till alla lärosätets campus i landet.

2.3 Lärosätet säkerställer att infrastruktur, studentstöd och läranderesurser är ändamålsenliga för studenternas och doktorandernas lärande och att dessa används på ett effektivt sätt.

Uppfylld

Enligt självvärderingen erbjuder lärosätet utbildning på grundnivå och avancerad nivå på åtta olika orter. Den minsta studieorten är Wången med 15 studenter, medan den största är Uppsala med 2 400 studenter. På några av dessa orter ges bara en utbildning, medan andra orter har flera utbildningar på olika nivåer. Vissa av lärosätets utbildningar är spridda över flera olika orter – exempelvis hippologprogrammet som finns på tre orter – medan andra utbildningar ges på endast en ort. De åtta orter på vilka lärosätet ger utbildning ligger långt från varandra: från Alnarp och Flyinge i söder till Wången och Umeå i norr. Lärosätet är alltså diversifierat när det gäller geografi, men även förutsättningarna för systematiskt kvalitetsarbete. I *SLU:s strategi 2017-2020* har lärosätet därför fokus på att skapa en tydligare, lärosätetsgemensam identitet. Olika administrativa avdelningar inom lärosätets förvaltning arbetar för att åstadkomma en enhetlig profil som är gemensam för alla utbildningsorter: fastighetsavdelningen, IT-avdelningen och avdelningen för lärande och digitalisering

Datum
2020-03-24Reg.nr
411-00485-18

vilken bland annat har huvudansvaret för pedagogisk utveckling. Också det lärosätessammansatta biblioteket är viktigt i det här sammanhanget. Vidare utvecklas infrastruktur, studentstöd och läranderesurser genom samarbete mellan de centrala administrativa avdelningarna och de olika utbildningsorterna.

Både det skriftliga underlaget och platsbesöken visar att det finns stora skillnader mellan studieorterna bland annat när det gäller infrastruktur, studentstöd och läranderesurser. Skillnaderna är särskilt stora när det gäller den fysiska lärandemiljön och studentpopulationernas förutsättningar.

Den lärosätessammansatta studiesociala enkätundersökningen som görs vartannat år visar att många studenter inte vet vid vilken instans inom administrationen som erbjuder studentstöd av olika slag. Studentstöd finns att få både vid den egna institutionen, på fakultetsnivå och inom lärosätessammansatta administrativa enheter – något som kan verka förvillande för en del studenter. Enligt underlaget tycker även de utbildningsansvariga att detta är otydligt och frågan togs också upp i samband med de kvalitetsdialoger som genomfördes 2018. I utbildningsnämndens kvalitetsrapport från 2018 finns också ett förslag på utvecklingsåtgärd: att utreda studenternas behov av studie- och karriärvägledning och se om det finns anledning att organisera det stödet annorlunda än i dag. Bedömargruppen ser positivt på att det identifierade problemet hanteras inom kvalitetssystemet och vill även framhålla att lärosätet behöver säkerställa en välfungerande och tydlig kommunikation med studenterna i allt som rör utbildningens kvalitet.

Den studiesociala enkätundersökningen är ett av underlagen till kvalitetsdialogerna mellan ledningen och de administrativa avdelningarna, liksom de kvalitetsrapporter som tagits fram av utbildningsnämnden föregående år. De kvalitetsrapporter från 2018 som bedömargruppen har tagit del av innehåller översikter över förbättringsområden och förslag på åtgärder för kvalitetsutveckling. Exempelvis anges att det finns utmaningar med den fysiska lärandemiljön och arbetet med kommunikation och digitalisering. Dokumentationen inför kvalitetsdialogerna med universitetsadministrationen 2019 är i form av en promemoria och de nämnda kvalitetsrapporterna. Som framgår av promemorian har programnämndsordförande påtalat att studievägledningens kunskaper om utbildningarna skulle kunna förbättras ytterligare och att det vore önskvärt med ett utökat informationsutbyte mellan vägledning och programrepresentanter. I en påföljande rapport fastställd av rektor samma år anges några åtgärder för att utveckla stödet till studenterna. Bland annat fick universitetsdirektören i uppdrag av rektor att understryka ansvaret gentemot utbildning och studenter i ett nytt strategidokument för universitetsadministrationen som håller på att tas fram. Universitetsdirektören ska också utveckla formerna för hur olika projekt återkopplas från universitetsadministrationen till utbildningsansvariga på olika nivåer.

I lärosätets interna utbildningsgranskningar är en så kallad nulägesanalys ett tidigt skede och ett av underlagen till denna är svaren i ett frågeformulär som utgår från de sex olika kvalitetsområdena. Frågeformuläret ska besvaras av utbildningsansvariga på olika nivåer under medverkan av studenter och doktorander. Det omfattar frågor om huruvida studie- och karriärvägledningen och utbildningsadministrationen upplevs vara tillgängliga och ge adekvat stöd till studenter och lärare. Det var i samband med nulägesanalysen som den ovan nämnda identifierade bristen när det gäller studievägledares kunskaper om utbildningarna kom till uttryck. Detta exempel ser bedömargruppen alltså som ett belägg för att kvalitetssäkringssystemet förmår fånga upp svagheter i lärosätets verksamhet och att resultaten av granskningarna kan leda till åtgärder.

Datum
2020-03-24Reg.nr
411-00485-18

Lärosätet följer överlag upp kvalitetsarbetet genom regelbundna enkäter och avstämningsmöten med studenter och doktorander. De kursvärderingar som används inom lärosätet har ett antal obligatoriska standardfrågor, bland annat en fråga om huruvida den fysiska lärandemiljön är tillfredsställande. Det är enligt självvärderingen prefektens ansvar att kursvärderingsresultaten följs upp och att eventuella förändringar utarbetas. När det gäller forskarutbildning har en doktorandombudsman på lärosätetsnivå i uppgift att stödja enskilda doktorander och bevaka deras arbetssituation. Det fakultetsövergripande rådet för utbildning på forskarnivå följer enligt självvärderingen bland annat upp vilka slags frågor och problem bland doktoranderna som doktorandombudsmannen möter.

Vid platsbesöken fick olika intervjupersoner svara på vad som är tillräckligt hög kvalitet, med andra ord vad som kan vara ett minimimål för samtliga campus och utbildningsorter. Det oftast förekommande svaret var att det ska vara en likvärdig nivå på alla campus. I Ramverk för kvalitetsarbete inom SLU:s utbildningar finns de kvalitetsstandarder som har formulerats som ett slags kriterier för interna utbildningsgranskningar av de sex olika kvalitetsområdena. De skulle dock vara lättare att följa upp om det mer precist framgick vad som räknas som gott nog för de olika kvalitetsstandarderna. Bedömargruppens uppfattning är att det skulle vara användbart med tydligare och mer konkreta mål för de två kvalitetsområdena "Studie- och lärmiljö" och "Utbildningsadministration och studentstöd" i både den externa och den interna kommunikationen, särskilt som lärosätet är så pass komplext och decentraliserat.

Det finns i dagsläget stora skillnader mellan utbildningsorterna när det gäller kvaliteten i infrastruktur, studentstöd och läranderesurser. Trots detta anser bedömargruppen att lärosätets kvalitetssystem förmår hantera förekommande problem i utbildningsmiljön på ett tillfredsställande sätt, inom ramen för lärosätets fortlöpande kvalitetssäkringsarbete.

2.4 Lärosätet säkerställer, genom rutiner och processer, att studenter och doktorander ges goda förutsättningar att genomföra utbildningen inom planerad studietid.

Uppfylld

Lärosätet har ett antal rutiner och processer för att säkerställa att både sökande och inskrivna studenter förstår vad utbildningen går ut på och vad det innebär att studera vid lärosätet. Dessa rutiner och processer omfattar grundnivå, avancerad nivå och utbildning på forskarnivå. Lärosätet har bland annat inrättat ett antal välkomstrutiner för nya studenter. Bedömargruppen ser också mycket positivt på den så kallade *Utbildningshandboken* som samlar regelverket för utbildning på grundnivå och avancerad nivå i ett enda dokument. Det övergripande syftet är att tydliggöra vilka rättigheter och skyldigheter som studenter, lärare och annan personal vid lärosätet har.

I självvärderingen redogörs för låga genomströmningstal för en del av lärosätets utbildningar. Vid intervjuer i samband med platsbesök framhölls att lärosätet nu använder mer detaljerad statistik än tidigare för att följa upp om studenterna genomför utbildningen inom planerad studietid. Det framgick också att berörd personal arbetar för att förändra sådana kurser som studenterna har haft särskilda svårigheter med, exempelvis kurser inom matematik och kemi. Bedömargruppen ser positivt på detta utvecklings- och uppföljningsarbete och anser sammantaget att det vid lärosätet finns en tät och givande kontakt mellan lärare och studenter.

Den verksamhetsstatistik som förs vid lärosätet visar att andelen antagna doktorander som slutför

Datum
2020-03-24Reg.nr
411-00485-18

utbildningen med en doktorsexamen har ökat under senare tid. Samtidigt är processen för att rekrytera nya doktorander ett utvecklingsområde, enligt flera av 2018 års kvalitetsrapporter om forskarutbildningen som bedömargruppen tagit del av. En prioriterad åtgärd enligt dessa kvalitetsrapporter är att med särskilt fokus på rekryteringsprocessen följa upp konsekvenserna av en förändring i rektors delegation till prefekterna, vilken handlar om ansvar och beslutsbefogenheter hos den som prefekten utser att ansvara för institutionens forskarutbildning. Varje fakultetsnämnd har fått ansvaret för denna uppföljning och detta är en av de åtgärder som har fastställts efter diskussion inom rådet för utbildning på forskarnivå. Kvalitetsområdet "Rekrytering, urval, antagning och introduktion till utbildning" var ett av de två kvalitetsområden som stod i fokus när de nämnda kvalitetsrapporterna lades fram och i en kvalitetsstandard för det kvalitetsområdet anges att de doktorander ska antas som har bäst förutsättningar att uppnå examensmålen i tid. Bedömargruppen ser detta exempel som en indikation på att lärosätets kvalitetssystem förmår hantera problem som rör doktoranders förutsättningar att genomföra utbildningen inom planerad studietid.

Forskarutbildningen följs främst upp via den individuella studieplanen. Dessutom tillhandahåller lärosätet stöd i form av flera baskurser för doktorander, vilka riktar sig till alla doktorander oavsett campus. Vid platsbesöken kom dock önskemål om ett mer digitaliserat system för att följa upp doktorandernas prestationer fram till disputation. Bedömargruppen menar också att ett digitaliserat uppföljningssystem på forskarnivå vore lämpligt, inte bara för att säkerställa att doktoranderna fullföljer sina åtaganden i den individuella studieplanen utan även för att följa upp att handledarna fullföljer sina – till exempel årlig uppföljning med mera.

För både studenter och doktorander finns stödfunktioner som exempelvis Språkverkstaden, biblioteket, studie- och karriärvägledningen och olika pedagogiska stöd till studenter med funktionsvariationer.

Bedömargruppens intryck från platsbesöken är att det vid lärosätet finns ett tillfredsställande engagemang när det gäller att ge studenter och doktorander förutsättningar att genomföra sina studier inom planerad tid.

3. Utformning, genomförande och resultat

Bedömning med motivering: Sammanvägd bedömning av bedömningsområdet

Tillfredsställande

Lärosätet har ett genomgripande kvalitetssystem för alla tre utbildningsnivåer. Det nuvarande systemet är ungt och har inte använts genom en full sexårscykel, men bedömargruppen anser ändå att det finns belägg för att systemet är väl förankrat i verksamheten och överlag fungerar väl i praktiken.

Bedömargruppen har identifierat följande huvudsakliga styrkor inom bedömningsområdet:

- De lärosätessammansatta reglerna och riktlinjerna är samlade i *Utbildningshandboken* för grundnivå och avancerad nivå och i *Riktlinjer för utbildningen på forskarnivå 2019*, vilket gör dem lättillgängliga för bland annat lärarna, studenterna och doktoranderna.
- Lärosätets forskning är framstående, vilket är en tillgång och en förutsättning för stark forskningsanknytning i utbildningen.
- Lärosätet har mycket goda kontakter med avnämare.

Datum
2020-03-24Reg.nr
411-00485-18

- De interna utbildningsgranskningarna med frågeformulär, nulägesanalyser, kvalitetsdialoger och kvalitetsrapporter är utifrån de flesta aspekter ändamålsenliga.
- Det finns ett lärosättesgemensamt kursvärderingssystem, vilket bidrar till systematik i arbetet med kursutveckling och kursförbättring.
- Alla examinatorer ska ha genomgått en särskild kurs i examination och betygsättning.

Bedömargruppen har i huvudsak identifierat följande utvecklingsområden:

- Lärosätet behöver mer genomgripande följa upp den ämnesmässiga och pedagogiska kompetensen hos den stora andelen undervisande personal som inte har läraranställning.
- Inom ramen för kvalitetssystemet behöver lärosätet systematiskt säkerställa att studenterna på grundnivå och avancerad nivå har förutsättningar att nå examensmålen.
- Lärosätet behöver förbättra rutinerna för hur olika relevanta intressenter informeras om resultat av utbildningsgranskningar och säkerställa att dessa nås av informationen.

Bedömningar av bedömningsgrunder:

3.1 Lärosätet har en tydlig ansvarsfördelning samt ändamålsenliga rutiner och processer för utformning, utveckling, inrättande samt nedläggning av utbildningar.

Uppfylld

Lärosätets organisation ser olika ut för utbildning på grundnivå och avancerad nivå respektive forskarutbildningsnivå. För utbildning på grundnivå och avancerad nivå är det överordnade organet den lärosättesgemensamma utbildningsnämnden (UN) som under sig har en programnämnd (PN) per fakultet. Antalet fakulteter är fyra och det finns därmed fyra olika programnämnder. Varje utbildningsprogram har vidare en programstudierektor som är utsedd av PN i fråga. På institutionsnivå har prefekten det överordnade ansvaret, men ofta har biträdande prefekt ett särskilt ansvar för grundutbildningsfrågor. Studierektorer med ämnesansvar förekommer också på institutionsnivå. UN har det övergripande ansvaret för utbildning på grundnivå och avancerad nivå, men styrelsen beslutar om vissa frågor som till exempel utbildningsutbudet. Bedömargruppen konstaterar att styrelsen därmed har ett tämligen stort operativt ansvar, vilket är ovanligt.

På forskarutbildningsnivå har det lärosättesgemensamma rådet för utbildning på forskarnivå (FUR) en stödjande och samordnande funktion. Ansvaret för forskarutbildningens genomförande ligger hos de fyra fakultetsnämnderna (FN), vilka alla i sin tur har en forskarutbildningsnämnd som är ett beredande och verkställande organ. FN utser även den egna fakultetens fakultetsstudierektorer. Dessa ansvarar inom vissa fakulteter för tillgodoräkningen, för att introducera nya doktorander och för att utse opponenter samt betygskommittéer. Inom andra fakulteter är det i stället forskarutbildningsnämndens ordförande som har ansvar för detta.

Lärosätet har gemensamma regler för att utforma, utveckla, inrätta och lägga ned utbildningsprogram och forskarutbildningsämnen. På grundnivå och avancerad nivå finns dessa samlade i *Utbildningshandboken* och på forskarutbildningsnivå i *Riktlinjer för utbildningen på forskarnivå 2019*. Ansvarsfördelningen för utbildningsprogram respektive forskarutbildningsämnen är tydlig i båda dessa dokument och i lärosätets delegationsordningar. Nya utbildningsprogram fastställs av UN, medan forskarutbildningsämnen fastställs av respektive FN efter hörande av FUR och rektor.

Datum
2020-03-24Reg.nr
411-00485-18

För att inrätta ett nytt utbildningsprogram på grundnivå eller avancerad nivå krävs ett tämligen utförligt underlag, vilket säkerställer att processen överlag är ändamålsenlig. Detta underlag innefattar även avnämares synpunkter, vilket bedömargruppen ser positivt på. Ett utvecklingsområde är dock att säkerställa att ett nytt utbildningsprogram med tillhörande kurser ger studenterna förutsättningar att nå examensmålen. Enligt *Utbildningshandboken* är en så kallad examensmålsmatrix dock inte ett obligatoriskt underlag vid inrättande av ett nytt utbildningsprogram och detta ser bedömargruppen negativt på.

Lärosätet arbetar för närvarande för att fördubbla antalet studenter. Det så kallade fördubblingsprojektet syftar till att antalet studenter 2027 ska vara dubbelt så stort som det var 2017 och det innebär bland annat att flera utbildningar görs om och nya skapas. Vid platsbesöken framkom att lärosätets rutiner för exempelvis utbildningsplaner vilka finns i *Utbildningshandboken* verkar fungera väl i praktiken, också inom ramen för fördubblingsprojektet.

I självvärderingen beskrivs att utbildningsprogram normalt inte läggs ned, utan att lärosätet i stället beslutar att inte längre anta studenter till utbildningen. I studentinlagan framförs kritik mot informationen till studenterna i samband med att lärosätet lägger ned program eller beslutar att inte längre anta studenter till dem. Bedömargruppen anser att lärosätet borde införa tydligare riktlinjer för när en utbildning ska läggas ned i stället för att inte längre anta till utbildningen. Syftet är att undvika en osäkerhet om vad som gäller i sådana fall och för att informationen till studenterna ska bli tydligare.

Kurser på grundnivå och avancerad nivå inrättas i respektive fakultets PN. För kurser inom forskarutbildningen godkänns ämneskurser av respektive FN, medan de fakultetsövergripande baskurserna inom forskarutbildningen godkänns av FUR. Bedömargruppen anser att den rutinen säkerställer kvaliteten när det gäller att inrätta kurser.

Lärosätet har beslutat om en språkpolicy som tydliggör att lärosätet är parallellspråkigt, det vill säga att både svenska och engelska används. Bedömargruppen anser att detta är positivt, särskilt med tanke på att andelen internationella studenter är hög – framför allt på avancerad nivå och forskarutbildningsnivå. Bedömargruppen skulle dock gärna se att lärosätet ser över om alla relevanta styrdokument är översatta till engelska.

3.2 Lärosätet säkerställer att dess utbildningar utformas och genomförs på ett sätt som uppmuntrar studenterna till att ta en aktiv roll i lärandeprocesserna, vilket också återspeglas i examinationen.

Uppfylld

Lärosätet har i *Utbildningshandboken* en policy om att lärandet genomgående ska vara studentcentrerat på grundnivå och avancerad nivå. Lärosätet har också kompetenskrav för både lärare och examinatorer, där tio veckors högskolepedagogisk utbildning krävs för lärare. Alla examinatorer ska också ha genomgått en kurs i examination och betygsättning, vilket är ett lovvärt initiativ. Bedömningsgrunden följs vidare upp i lärosätets interna utbildningsgranskningar.

Det studentcentrerade lärandet fokuseras i lärosätets högskolepedagogiska kursutbud, vilket framgår i självvärderingen och bekräftades vid platsbesök. En stor del av den undervisande personalen har dock inte läraranställningar, exempelvis forskare och teknisk-administrativ personal. Vid platsbesöken

framkom att även sådan personal deltar i högskolepedagogiska kurser, men bedömargruppen anser att lärosätet borde skapa tydligare rutiner och processer så att all undervisande personal deltar i högskolepedagogiska kurser. Bedömargruppen ser ändå positivt på kravet om tio veckors högskolepedagogisk utbildning för att bli antagen till docent, vilket når en stor del av den undervisande personalen.

I *Inriktningsdokument för utbildning på grund- och avancerad nivå 2017–2020* står bland annat att utbildningarna ska genomföras i lärmiljöer som främjar en studentaktiverande undervisning. Lärosätet har också nyligen investerat i särskilda lärosalar för aktivt lärande, där studenterna bland annat kan göra virtuella grupparbeten. Det framgår i självvärderingen att dessa lärosalar stod klara höstterminen 2018 och några utbildningar med studenter på olika orter har redan genomfört kursmoment i dem med distanspedagogik. Enligt ovan nämnda inriktningsdokument ska sådant som anges där också återspeglas i fakulteternas verksamhetsplaner. Därmed borde ansvariga på fakultetsnivå regelbundet följa upp de förekommande insatserna för att främja studenters aktiva lärande, men studentinflytande över utbildningen och studentcentrerat lärande är också kriterier i de lärosätetsgemensamma interna utbildningsgranskningar som genomförs inom ramen för en sexårscykel.

Enheten för pedagogisk utveckling (EPU) ansvarar för de högskolepedagogiska kurserna vid lärosätet. Den har även ansvar för att vartannat år anordna en utbildningskonferens för hela lärosätet. Likaså anordnar EPU seminarier och workshoppar och bistår även med konsultation. Vid platsbesöken framkom att EPU:s verksamhet är uppskattad och i stort fyller de behov som finns. Bedömargruppen ser särskilt positivt på att EPU arbetar proaktivt och kan agera när behov uppstår. Kurserna *Tillämpat aktivt e-lärande* och *Casemetodik* är två av de kurser som anordnas regelbundet och som har fokus på studentcentrerat lärande. Vidare har EPU tagit initiativ till att inrätta ett internt, lärosätetsgemensamt nätverk för aktivt lärande där lärare, bibliotekspersonal och andra medarbetare deltar. Bedömargruppen noterar att lärares deltagande i EPU:s utbildningar registreras i ett elektroniskt system, vilket möjliggör uppföljning av personalens pedagogiska kompetensutveckling.

Bedömargruppen konstaterar att lärosätet i sina obligatoriska kursvärderingsfrågor täcker in studentcentrerat lärande, vilket är positivt. Likaså är det positivt att en fråga om huruvida studenters åsikter och erfarenheter tas tillvara i utvecklingen av utbildningarna ingår i de frågeformulär som ligger till grund för nulägesanalysen. Den analysen är som tidigare nämnts det första skedet i de interna utbildningsgranskningar som lärosätet gör regelbundet. Kvalitetssäkringssystemet är organiserat i sex olika kvalitetsområden och för vart och ett av dem finns specifika kvalitetsstandarder som utgör ett slags grundläggande kriterier inom kvalitetssäkringsarbetet. Ett av kvalitetsområdena är "Undervisning och handledning" och i dess kvalitetsstandarder ingår bland annat att lärosätets utbildningar ska bygga på ett studentcentrerat lärande. Nulägesanalyser är alltså underlag till de kvalitetsdialoger som inom ramen för de interna utbildningsgranskningarna avseende utbildning på grundnivå och avancerad nivå hålls mellan PN, programstudierektor, UN:s ordförande, en extern granskare och studentrepresentanter. I det underlag som bedömargruppen har tagit del av framträder en uppmärksamhet på studentcentrerat lärande exempelvis i kvalitetsrapporter och minnesanteckningar från kvalitetsdialoger, där det påtalas ett behov av pedagogisk utveckling och av att EPU i förekommande fall bör konsulteras. I de fall lokalerna har lyfts fram som hämmande för aktiva undervisningsformer har även det resulterat i beslut i kvalitetsrapporterna. Således beaktas studenternas aktiva roll i lärandeprocesserna inom ramen för kvalitetssäkringssystemet, vilket bedömargruppen ser positivt på.

Datum
2020-03-24Reg.nr
411-00485-18

Bedömargruppen har fått ta del av några exempel på rapportering från de utbildningsspecifika nulägesanalyserna och enligt dem finns bland annat en stor variation mellan kurser när det gäller omfattningen av studentaktiverande moment. Det framgår också att undervisningsmiljöer kan behöva anpassas för att främja ett mer studentcentrerat arbetssätt. Rapporteringen från nulägesanalyserna innehåller även både generella, långsiktiga åtgärdsförslag och mer specifika sådana. Ett förslag som nämns är att förbättra arbetssituationen för lärare så att pedagogisk utveckling premieras, vilket på sikt kan leda till mer studentaktiverande arbetssätt. En vidareutbildningssatsning för kursledare är ett annat förslag. Också minnesanteckningarna från påföljande kvalitetsdialoger innehåller reflektioner och åtgärdsförslag om studentcentrerat lärande. Ett exempel på förslag är att pedagogiska aspekter ska beaktas mer vid lönesamtal. Kvalitetsdialogerna inkluderar bland annat den lärosättesgemensamma UN:s ordförande, vilket innebär att de här utbildningsspecifika reflektionerna och åtgärdsförslagen om studentaktiverande arbetssätt framläggs på en relativt hög nivå inom organisationen. Bedömargruppens uppfattning är därför att problem som rör studenters aktiva roll i lärandeprocesserna fångas upp i kvalitetssäkringssystemet på ett tillfredsställande sätt.

3.3 Lärosätet säkerställer ett nära samband mellan forskning och utbildning i verksamheten.

Uppfylld

Lärosätet har en hög andel forskning och förutsättningarna för en stark forskningsanknytning finns inom stora delar av lärosätet. På grundnivå och avancerad nivå följs forskningsanknytningen upp vid interna utbildningsgranskningar. Delar av utbildningsverksamheten har större utmaningar, exempelvis hippologutbildningen som till stor del bedrivs vid den nationella hästnäringens anläggningar. För dem regleras forskningsanknytningen i avtal och frågan följs upp vid utbildningsgranskningar, liksom för andra utbildningar. Vid platsbesöken bekräftades att den stora andelen aktiva forskare vid lärosätet upplevs som en styrka, även av studenterna.

Som stöd för forskningsanknytningen har lärosätet tagit fram rapporten *Forskningsanknuten undervisning vid SLU* som tydliggör vad som menas med forskningsanknytning – utöver att lärarna ska vara aktiva forskare – och hur den kan implementeras i utbildningarna. Information från platsbesöken och annat material tyder dock på att denna rapport inte fullt ut genomsyrar verksamheten. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att se över hur forskningsanknytning tas upp i EPU:s högskolepedagogiska kurser. I dagsläget anordnar EPU en fortbildningskurs med namnet *Forskningsanknuten undervisning – hur och varför?*, men bedömargruppens intryck är att även EPU:s övriga kurser kan ha större inslag av olika aspekter av forskningsanknytning.

Lärosätet anger i *Ramverk för kvalitetsarbete inom SLU:s utbildningar* att det finns sex kvalitetsområden, varav två berör forskningsanknytning av utbildningen. I frågeformuläret på grundnivå och avancerad nivå konkretiseras dessa och handlar om att ha både forskningsaktiva lärare och vetenskaplighet inom utbildningen. Båda dessa egenskaper hos utbildningen i fråga följs upp i nulägesanalyser och de efterföljande kvalitetsdialogerna, vilka i ett senare skede resulterar i utbildningsspecifika kvalitetsrapporter som fastställs av UN. Den dokumentation från nulägesanalyser och påföljande kvalitetsdialoger som bedömargruppen tagit del av tar upp forskningsanknytning på olika sätt. Exempelvis framhålls i några av de granskade kvalitetsrapporterna att många studenter behöver mer kunskap om och träning i vetenskapliga metoder. Enligt en annan kvalitetsrapport behöver kompetensförsörjningen säkerställas inom vissa ämnen i utbildningen. Detta ser bedömargruppen som exempel på att sambandet mellan forskning och utbildning förefaller kunna

Datum
2020-03-24Reg.nr
411-00485-18

hanteras på ett tillfredsställande sätt inom lärosätets kvalitetssystem. Samtidigt menar bedömargruppen att det i lärosätets styrdokument är oklart vad som menas med forskningsanknuten undervisning. Bedömargruppen rekommenderar därför lärosätet att förtydliga detta, exempelvis genom att använda den vidare definitionen av forskningsanknytning som finns i rapporten *Forskningsanknuten undervisning vid SLU*.

Då ett nytt utbildningsprogram inrättas ska den berörda PN lämna ett förslag till UN, med bland annat en beskrivning av hur god forskningsanknytning ska åstadkommas inom den tilltänkta utbildningen. De flesta lärare vid lärosätet är som nämnts också aktiva forskare. Sammanfattningsvis anser bedömargruppen att ett nära samband mellan forskning och utbildning inom lärosätets verksamhet kan säkerställas i acceptabel utsträckning.

3.4 Lärosätet säkerställer att dess utbildningar utformas och genomförs med tydlig koppling mellan nationella och lokala mål, lärandeaktiviteter och examinationer.

Inte uppfyllt

Lärosätet anger i självvärderingen att de utgår från nationella och lokala mål. En kritisk faktor för säkerställandet av att utbildningarna utformas och genomförs med en tydlig koppling mellan nationella och lokala mål, lärandeaktiviteter och examinationer uppges vara utnämmandet av programstudierektorerna. Dessa har ansvaret för programmets akademiska progression och kvalitet, samt bereder utbildningsplanerna. Vid interna utbildningsgranskningar används ett frågeformulär och svaren använder respektive PN som underlag för att ta fram nulägesanalyser, vilka ligger till grund för de påföljande kvalitetsdialoger som hålls med UN:s ordförande. I denna process granskas examensmål, lärandeaktiviteter och examinationer. Överlag ser bedömargruppen positivt på frågeformulären och den dialog som de ger upphov till i övriga organ på lärosätet, men anser att vissa delar behöver utvecklas. Utifrån skriftliga underlag och information från platsbesöken anser bedömargruppen att det finns brister i hur lärosätet säkerställer examensmålen uppfyllande. De frågeformulär som används för datainsamling inför nulägesanalysen innehåller också en fråga om huruvida rutiner tillämpas för att säkerställa att kursplaners lärandemål bidrar till examensmålen uppfyllande. Hur examensmålen ska nås berörs dock inte, varken i de nulägesanalyser eller i de kvalitetsrapporter som bedömargruppen tagit del av. Så är fallet också då programstudierektor i sitt frågeformulär har angett att det finns brister och detta ser bedömargruppen som en svaghet.

I EPU:s högskolepedagogiska kurser är så kallad konstruktiv länkning (*constructive alignment*) ett viktigt inslag. Det är en förutsättning för att kursernas lärandemål kopplas till lärandeaktiviteter och examinationer, även om denna länkning förstås inte är tillräcklig. Vidare står det i *Inriktningsdokument för utbildning på grund- och avancerad nivå 2017–2020* att färdigheter och förhållningssätt ska stärkas på alla utbildningsprogram med utgångspunkt i examensmålen. Examensmålen finns också i utbildningsplaner och allmänna studieplaner, men i den rapportering från kvalitetsdialoger som bedömargruppen tagit del av nämns progression och "röd tråd" utan att relationen mellan examensmålen och exempelvis kursplanernas lärandemål tas upp explicit. Vid platsbesöken framkom att en så kallad examensmålsmatris används inom vissa utbildningsprogram, liksom i den fortbildningskurs i examination och betygsättning som är ett kompetenskrav för examinatoreer enligt *Utbildningshandboken*. Examensmålsmatrisen förefaller dock inte användas systematiskt inom hela lärosätet. Att följa upp om examensmålen uppfylls är alltså ett utvecklingsområde.

Datum
2020-03-24Reg.nr
411-00485-18

I samband med fördubblingsprojektet genomgår flera utbildningar omfattande förändringar. Vid platsbesöken framkom att bland annat kursansvariga även arbetar med att säkerställa att examensmålen nås. Bedömargruppen ser positivt på hur det arbetet sker i praktiken men anser att rutinerna för detta behöver stärkas inom lärosätet som helhet, så att examensmålen uppfyllande kan följas upp med större systematik. Dessutom ser bedömargruppen positivt på att olika avnämares synpunkter tas tillvara när det gäller att utforma och genomföra utbildningar. Det framgår i självvärderingen att universitetsledningen har regelbundna dialogmöten med ett antal aktörer inom lärosätets omvärld, för att få återkoppling om hur utbildningarna kan förbättras och utvecklas.

På forskarutbildningsnivå stäms examensmålen av i samband med att den individuella studieplanen följs upp varje år. Prefekten har ansvaret för denna årliga avstämning och även forskarutbildningen ingår som nämnts i de regelbundna, interna utbildningsgranskningarna. Vid platsbesöken framkom även att forskarutbildningsnämnderna – eller fakultetsstudierektorerna vid vissa fakulteter – granskar alla individuella studieplaner inom den egna fakulteten. Utifrån underlaget är det dock oklart för bedömargruppen hur systematiskt de olika examensmålen uppmärksammas inom forskarutbildningen vid lärosätet.

Sammanfattningsvis anser bedömargruppen inte att lärosätet säkerställer att dess utbildningar genomförs med tydlig koppling mellan nationella och lokala mål, lärandeaktiviteter och examinationer.

3.5 Utifrån kontinuerliga uppföljningar och periodiska granskningar vidtar lärosätet de åtgärder som krävs för att förbättra och utveckla utbildningarna.

Uppfylld

I lärosätets kvalitetssäkringssystem ingår som nämnts interna utbildningsgranskningar på grundnivå och avancerad nivå vart sjätte år och vart tredje år på forskarnivå. Denna treårscykel är upplagd så att hela forskarutbildningen varje år granskas utifrån två av de totalt sex definierade kvalitetsområdena. Efter tre år är alltså granskningen av lärosätets forskarutbildning komplett. Utbildningarna på grundnivå och avancerad nivå granskas i stället vart sjätte år utifrån alla sex kvalitetsområdena.

Det första skedet i de interna utbildningsgranskningarna utgörs av frågeformulär som resulterar i en nulägesanalys, vilken följs av en kvalitetsdialog där olika berörda parter deltar. Kvalitetsdialogen sammanfattas sedan till en kvalitetsrapport som antas av UN. För forskarutbildningen behandlas kvalitetsrapporten på motsvarande sätt av FUR. Eventuella åtgärder beslutas också om av UN respektive FUR och genomförandet delegeras till olika instanser inom organisationen.

Bedömargruppen har fått ta del av några kvalitetsrapporter med tillhörande beslut och kan konstatera att det oftast är den berörda programnämnden eller universitetsadministrationen som får ansvaret för att genomföra beslutade åtgärder. Denna ansvarsfördelning framstår för bedömargruppen som adekvat. För forskarutbildningen är det i stället fakultetsnämnden som blir ansvarig. Det framgår även i självvärderingen och övrigt underlag att de beslutade åtgärderna följs upp vid bestämda tidpunkter i form av redovisningar för UN respektive FUR. I självvärderingen finns ett antal konkreta exempel på bland annat programspecifika åtgärder som har beslutats om och på vilket sätt dessa har följts upp. Bedömargruppens intryck är att lärosätet har ändamålsenliga rutiner för att säkerställa att beslutade åtgärder genomförs och följs upp.

Till de sex olika kvalitetsområdena som de interna utbildningsgranskningarna utgår från hör olika så

kallade kvalitetsstandarder, vilka finns samlade i dokumentet *Ramverk för kvalitetsarbete inom SLU:s utbildningar*. Dessa kvalitetsstandarder är ett slags kriterier vid utbildningsgranskningarna. Bedömarens uppfattning är att dessa kriterier skulle kunna förtydligas genom att ange riktmärken för hur institutioner, fakulteter och/eller den centrala ledningen ska värdera huruvida resultatet vid granskningen är gott nog eller inte. Det blir lättare att följa upp utbildningarna utifrån kvalitetsstandarderna om det mer precist framgår vad som räknas som gott nog. Vidare står det i ramverket att en extern granskning kan göras om det behövs, på initiativ av UN eller rektor. Detta kan ske om kvalitetsdialogerna har visat på ett otillräckligt kvalitetsarbete och några nämnvärda förbättringar inte har kunnat identifieras vid uppföljning året efter det att kvalitetsdialogerna ägde rum. Bedömarens välkomnar detta att lärosätet låter göra sådana granskningar vid behov, även om bedömarens inte har fått ta del av något exempel på detta inom det tämligen nyinrättade kvalitetssäkringssystemet. Dock deltar lärosätet i de regelbundna europeiska ackrediteringar som sker för olika legitimationsutbildningar. Ett exempel är European System of Evaluation of Veterinary Training, inom vilket en granskning av lärosätets veterinärprogram senast ägde rum 2017-2018. I självvärderingen beskrivs hur lärarresurserna vad avser anesteseologi utpekades som ett riskområde i samband med den granskningen, varvid fakulteten för veterinärmedicin och husdjursvetenskap avsatte särskilda medel för att säkerställa den långsiktiga tillgången på undervisande personal inom just anesteseologi. Fakultetsspecifika externa utvärderingar kan således resultera i åtgärder som vidtas för att förbättra och utveckla utbildningarna.

För utbildning på grundnivå och avancerad nivå har programstudierektor och PN ett gemensamt ansvar för utbildningens kvalitet. PN har ett mer övergripande ansvar, medan programstudierektorns är mer specifikt. Detta återspeglas i de interna utbildningsgranskningarna där programstudierektorn ofta är den som samordnar diskussionerna med lärarlag och studenter utifrån frågeformuläret. Därefter gör PN en mer övergripande nulägesanalys som får formen av en rapport. Huruvida denna ordning säkerställer att eventuella brister fångas upp kan möjligen diskuteras, men de frågeformulär och nulägesrapporter som bedömarens har tagit del av visar på att så förefaller ske. PN har också ansvar för hela fakultetens utbildningar, vilket borgar för att de kan ta ett övergripande ansvar. Ett utvecklingsområde skulle kunna vara att även ta hjälp av någon från en annan fakultet i granskningsarbetet. Det skulle kunna stärka granskningen och dessutom kunna bidra till att sprida kunskap om utbildningarna över hela lärosätet.

Programvärderingar genomförs inte regelmässigt vid lärosätet, men en lärosätetsgemensam rutin för dessa håller på att tas fram och det ser bedömarens positivt på. Andra verktyg för att följa upp utbildningsverksamheten är exempelvis studiesociala enkäter som genomförs vartannat år, nybörjarenkäter som sänds till alla nya studenter och statistiksammanställningar av antalet sökande och antagna till de olika utbildningarna vilka utgör ett av underlagen till de interna utbildningsgranskningarnas nulägesanalyser. Enligt underlaget håller en lärosätetsgemensam modell för regelbundna alumnundersökningar på att tas fram. Det utvecklingsarbetet är enligt självvärderingen ett resultat av de interna utbildningsgranskningarna och UN har gett utbildningsavdelningen vid universitetsadministrationen ansvaret. Detta är ett exempel på att lärosätet vidtar åtgärder utifrån vad som framgår vid interna uppföljningar av verksamheten.

Kursvärderingar görs regelmässigt i ett lärosätetsgemensamt system och omfattar en uppsättning obligatoriska frågor som ofta kompletteras med mer kursspecifika frågor. I *Utbildningshandboken* anges rutinerna för kursvärderingar och den analys som ska göras av kursansvarig. Utifrån det skriftliga underlaget och information från platsbesöken konstaterar bedömarens att den

kursansvariga oftast gör en sådan analys, men att rutinerna kan bli bättre så att det alltid sker. I rutinerna ingår att en student får i uppdrag att sammanfatta kursomgången. Bedömargruppen ser positivt på att studenter engageras i detta, men vill också framhålla betydelsen av att kursledaren har ett eget ansvar för analysen av kursvärderingarna oberoende av hur väl genomförd den föregående sammanställningen av svaren är. Enligt självvärderingen ska sedan ansvarig institution följa upp kursvärderingsresultaten och föreslå förändringar utifrån dem för berörd PN. För forskarutbildningen följs ämneskurser upp av forskarutbildningsnämnden som då använder kursvärderingsresultaten.

Lärosätet framhåller i självvärderingen att svarsfrekvensen på kursvärderingar har legat på mellan 51 och 56 procent. Åtgärder har vidtagits för att på sikt försöka höja svarsfrekvensen, vilket bedömargruppen ser positivt på. En sådan åtgärd var att revidera de obligatoriska standardfrågorna i kursvärderingarna för att de ska upplevas som mer relevanta och initiativet till denna förändring togs av SLUSS. Förslaget till förändringen fastställdes av UN som gav studentkåren i uppdrag att tillsammans med EPU ta fram nya obligatoriska standardfrågor. Arbetet med kursvärderingar har även belysts av lärosätets internrevision som 2017 framlade en rapport från dess granskning av utbildningen på grundnivå. Den granskningen genomfördes på uppdrag av styrelsen.

Bedömargruppen konstaterar sammanfattningsvis att lärosätet utifrån kontinuerliga uppföljningar och andra slags granskningar vidtar adekvata åtgärder för att förbättra och utveckla utbildningarna.

3.6 Lärosätet säkerställer att granskningsresultat publiceras och att åtgärder som planeras eller genomförs för att förbättra och utveckla utbildningarna kommuniceras på ett ändamålsenligt sätt med relevanta intressenter.

Inte uppfylld

Lärosätet har processer för att öppet tillgängliggöra resultat. Både kursvärderingar och resultat från de interna utbildningsgranskningarna publiceras i form av kvalitetsrapporter öppet på lärosätets webbsida. När åtgärder har genomförts med ekonomiskt stöd från UN förväntas resultatet publiceras i EPU:s pedagogiska rapportserie och/eller presenteras på den årliga utbildningskonferensen. Bedömargruppen anser dock att resultaten av granskningarna bör vara en stående punkt på utbildningskonferensen eller motsvarande, oavsett om UN tilldelat medel till åtgärderna eller inte. Genom att regelmässigt redovisa resultat på lärosätets gemensamma konferenser kan också goda exempel spridas inom lärosätet.

Enligt självvärderingen och information från platsbesöken publiceras granskningsresultat i första hand öppet och distribueras internt i organisationen. Lärosätet har definierat olika prioriterade målgrupper i sin kommunikationspolicy, men bedömargruppen ser det som en brist att lärosätet inte tydligare har fastställt vilka intressenter som ska informeras och hur. Exempelvis behöver informationen förbättras till studenter och externa intressenter, till exempel avnämare. Bedömargruppens intryck är att lärosätet lägger över för stort ansvar på SLUSS när det gäller att studenterna nås av information.

Vid kursstart ska läraren enligt *Utbildningshandboken* redovisa resultat från tidigare kursomgångs kursvärdering och vilka eventuella förändringar som har genomförts. I studentinlagan och vid platsbesöken framkommer dock att det inte alltid sker och bedömargruppen uppmanar lärosätet att säkerställa att dessa regler efterlevs. Enligt självvärderingen används visserligen det lärosätets gemensamma kursadministrationsverktyget för att återkommande följa upp kursledares

Datum
2020-03-24Reg.nr
411-00485-18

regelefterlevnad bland annat i den här frågan, men bedömargruppen ser ändå att lärarnas redovisning av kursvärderingsresultat är ett utvecklingsområde. Vid platsbesöken visade det sig också att till exempel programstudierektor inte per automatik har tillgång till relevant information i kursvärderingssystemet. Bedömargruppen anser att denna brist behöver åtgärdas.

Bedömargruppens uppfattning är att granskningsresultat och information om åtgärder inte kommuniceras på ett tillfredsställande sätt med relevanta intressenter.

4. Jämställdhet

Bedömning med motivering: Sammanvägd bedömning av bedömningsområdet

Tillfredsställande

En stor del av lärosätets jämställdhetsarbete sker inom ramen för det bredare arbetet med lika villkor. Jämställdhetsintegrering av utbildningarnas innehåll ingår dock i de interna kvalitetsgranskningarna och det finns uppenbarligen ett engagemang för jämställdhetsfrågor bland lärosätets personal. Det är ändå bedömargruppens uppfattning att lärosätet kan arbeta mer systematiskt med beaktandet av jämställdhet i utbildningens innehåll, utformning och genomförande. Bedömargruppen ser inte desto mindre positivt på de åtgärder som har vidtagits för att öka jämställdheten, utifrån resultat från genomförda uppföljningar.

Styrkor:

- I både lärosätetsgemensamma och fakultetsspecifika verksamhets- och handlingsplaner finns åtgärder som syftar till att öka jämställdheten och det finns en ny åtgärdsplan för jämställdhetsintegrering inom hela lärosätet.
- Jämställdhetsintegrering är ett inslag i de interna utbildningsgranskningarna och det finns exempel på åtgärder för ökad jämställdhetsintegrering i utbildningarnas innehåll och genomförande som har satts in till följd av identifierade brister.
- I samtliga kursvärderingar ingår en fråga som specifikt handlar om huruvida ett jämställdhetsperspektiv är integrerat i utbildningens innehåll.

Utvecklingsområden:

- De flesta åtgärderna för att öka jämställdhetsintegreringen i utbildningen är fakultetsspecifika, vilket indikerar att jämställdhetsintegreringen inom lärosätet som helhet inte är tillräckligt systematisk.

Bedömning av bedömningsgrunden:

4.1 Lärosätet säkerställer, genom rutiner och processer, ett systematiskt arbete med att beakta jämställdhet i utbildningarnas innehåll, utformning och genomförande.

Uppfylld

Enligt självvärderingen är det arbete med lika villkor som sker inom lärosätet en integrerad del av kärnverksamheten och bidrar till att uppfylla lärosätets strategiska mål. I bland annat *Inriktningsdokument jämställdhetsintegrering 2017-2019* tydliggörs att jämställdhet utgör en del av lärosätets arbete med lika villkor. De insatser som mer specifikt handlar om jämställdhetsintegrering syftar främst till att förändra de strukturer som ger diskriminerande effekter för kvinnor och män.

Datum
2020-03-24Reg.nr
411-00485-18

Självvärderingen beskriver lärosätets målsättning vad gäller jämställdhetsintegrering som att jämställdhetsperspektivet ska utgöra en inbyggd del av lärosätets ordinarie besluts-, berednings-, styr- och uppföljningsprocesser. Under flertalet år har också lärosätet kartlagt genomförda insatser gällande genus- och jämställdhetsfrågor.

Det finns lärosätetsgemensamma dokument med övergripande riktlinjer för bland annat värdegrundsarbete, ett inriktningsdokument för jämställdhetsintegrering och beskrivningar av organisation och arbetssätt för lärosätets arbete med jämställdhet och lika villkor. Rektor ansvarar för det lärosätetsgemensamma arbetet för lika villkor och de aktiviteter som planeras och genomförs inom området. Det systematiska arbetet inom området följs upp i ett råd för jämställdhet och lika villkor som är direkt underställt rektor. Operativt genomförs aktiviteterna främst vid fakulteterna, med stöd från fakultetsspecifika planer och kommittéer för lika villkor. I samband med att handlingsplanerna upprättas ska fakulteterna även bedöma risken för diskriminering och trakasserier i studie- och arbetsmiljön, där könsaspekter är centrala. Bedömargruppen har tagit del av fakulteternas handlingsplaner för lika villkor och kan konstatera att de är realistiska samt innehåller tydligt angivna mål med beskrivningar av ansvar och resurser.

Vissa av de fakultetsspecifika handlingsplanerna för lika villkor innehåller också en specifik åtgärdsplan för jämställdhetsintegrering, men de handlar främst om diskriminerande strukturer och motverkande av trakasserier med mera. Det är med andra ord förhållandevis lite i dessa planer som handlar om att integrera jämställdhet i utbildningarnas innehåll, men det finns några exempel. Fakulteten för skogsvetenskap anger i sin handlingsplan att konkreta aktiviteter för att integrera ett lika villkors-perspektiv i grundutbildningen ska anordnas och fakultetens programnämnd anges som ansvarig för detta. Likaså ska inslag om lika villkor – och därmed också inslag om jämställdhet – integreras i forskarutbildningskurser inom fakulteten och där är forskarutbildningsnämnden ansvarig. I motsvarande handlingsplan hos fakulteten för veterinärmedicin och husdjursvetenskap fastställs att rutiner ska tas fram som säkerställer att lärare utbildas i hur jämställdhetsperspektivet kan integreras i utbildningsplanen och undervisningen. Ansvariga för detta anges vara prefekterna samt utbildningsavdelningen inom universitetsadministrationen och utbildningsnämnden. För övrigt handlar en punkt i universitetsadministrationens verksamhetsplan just om att utarbeta rutiner som säkerställer att lärare utbildas i hur jämställdhet kan integreras i utbildningsplaner och undervisning. Samma punkt finns i det lärosätetsgemensamma styrdokumentet *Jämställdhetsintegrering vid SLU - Åtgärdsplan* och i en ny granskning av lärosätets internrevision med fokus på jämställdhet och lika villkor nämns ett antal åtgärder på lärosätetsnivå för ökad jämställdhetsintegrering.

Lärosätet identifierar förbättringsförslag och följer upp hur jämställdhet beaktas i utbildningarnas innehåll, utformning och genomförande genom studiesociala enkäter och doktorandenkäter, kursvärderingar, årliga sammanställningar av verksamhetsstatistik som analyseras ur ett jämställdhetsperspektiv och lärosätets medarbetarundersökning som inkluderar alla doktorander. En av kursvärderingsfrågorna är obligatorisk i bemärkelsen att den ingår i alla kursvärderingar som görs över hela lärosätet och den handlar om huruvida kursen har berört genus- och jämställdhetsperspektiv i innehåll och praktik. Lärosätets studiesociala råd ansvarar för att utforma de studiesociala enkäterna och de innehåller också frågor om jämställdhet och lika villkor. I den så kallade Utbildningshandboken, med regler och riktlinjer som rör utbildningen, fastslås det för övrigt att förslag till nya utbildningsprogram ska innehålla en beskrivning av hur det tilltänkta programmet ska beakta genus- och jämställdhetsperspektiv i innehåll och utförande.

Datum
2020-03-24Reg.nr
411-00485-18

Tidigare nämns de så kallade kvalitetsstandarderna som är ett slags kriterier för god kvalitet vid de interna utbildningsgranskningar som genomförs varje år och där alla utbildningar på grundnivå och avancerad nivå granskas vart sjätte år. En sådan kvalitetsstandard handlar bland annat om att ett jämställdhetsperspektiv ska vara integrerat i alla utbildningar. I de frågeformulär som ligger till grund för nulägesanalyserna – alltså det första skedet i de interna utbildningsgranskningarna – ingår även en specifik fråga om huruvida ett jämställdhetsperspektiv är integrerat i programmet. I underlaget finns också ett par exempel på hur uppföljningen av jämställdhet har resulterat i åtgärder. Inom fakulteten för skogsvetenskap har exempelvis kursen *Genuskompetens för skogssektorn* inrättats som ett resultat av identifierade brister i jämställdhetsintegreringen och det har även anordnats en särskild temadag om lika villkor för alla studenter vid Skogsmästarskolan tillsammans med Gammelkroppa skogsskola. Den interna utbildningsgranskningen har även visat att lärare behöver erbjudas pedagogiskt stöd i hur de kan arbeta med frågor som rör jämställdhet och grundkursen i högskolepedagogik – som anordnas av enheten för pedagogisk utveckling (EPU) – har nu ett lärandemål som handlar om att kunna reflektera över hur ett genusperspektiv kan integreras i utbildningen. Bedömargruppen kan konstatera att uppföljningen av jämställdhetsintegrering i vissa fall har resulterat i olika slags åtgärder, vilket är positivt.

Det händer emellertid att information om jämställdhetsintegrering filtreras bort under den interna utbildningsgranskningen. I de interna utbildningsgranskningarna följs den inledande nulägesanalysen av en kvalitetsdialog mellan olika intressenter. En sekreterare sammanställer rapporter från dessa kvalitetsdialoger och de sammanfattas sedan av ordföranden i utbildningsnämnden, eller för forskarutbildningens vidkommande av ordföranden i rådet för utbildningen på forskarnivå. Det är i dessa senare skeden som information om jämställdhetsintegrering ibland försvinner. Exempelvis lyftes jämställdhetsfrågan fram i nulägesanalysen vid utbildningsgranskningen av agronomprogrammet med inriktning livsmedel, men den finns inte i utbildningsnämndens rapport utifrån kvalitetsdialogen.

Vid platsbesöken framkom emellertid att lärosätet har ett värdegrundsarbete och intervjupersoner gav även exempel på hur fakulteter och utbildningsansvariga har genomfört olika aktiviteter som rör jämställdhet. Bland annat framhölls att språket är viktigt att vara uppmärksam på när det gäller likabehandling. Likaså framhölls vid platsbesöken att studenterna har en jämställdhetsrepresentant som hanterar frågor om jämställdhetsintegreringen i utbildningens innehåll och som fångar upp hur studenterna upplever denna. Vid platsbesöken gavs alltså beskrivningar av både processer och projekt som är relevanta för jämställdhetsintegrering och det ser bedömargruppen positivt på.

Sammanfattningsvis är bedömargruppens uppfattning att lärosätet säkerställer att jämställdhet beaktas i utbildningens innehåll och genomförande, även om jämställdhetsintegreringen kan bli mer systematisk.

5. Student- och doktorandperspektiv

Bedömning med motivering: Sammanvägd bedömning av bedömningsområdet

Tillfredsställande

Självvärderingen, annat skriftligt underlag och information från platsbesöken visar enligt bedömargruppen att lärosätet på ett tillfredsställande sätt säkerställer att studenter och doktorander har möjligheter att utöva inflytande över sin utbildning och studiesituation. Lärosätet har flera

Datum
2020-03-24Reg.nr
411-00485-18

styrdokument som direkt eller indirekt beskriver och/eller reglerar studentinflytandet. De båda platsbesöken har också gjort det tydligt för bedömargruppen att lärosätet värdesätter studenterna och månar om deras möjligheter till inflytande.

Lärosätet har en hög ambitionsnivå när det gäller att involvera studenterna i kvalitetsarbetet och lyckas överlag väl med detta. Dock ser bedömargruppen tendenser till att lärosätet förväntar sig lite för mycket av studenterna och studentkårerna, exempelvis när det gäller att informera studenterna och utvärdera utbildningen. Bedömargruppen ser också att studentinflytandet inte är tillräckligt systematiskt, särskilt när det gäller arbetet med kursvärderingar. Lärosätet behöver säkerställa att resultat från kursvärderingarna sprids bland både lärare och studenter och att detta sker inom hela lärosätet. Bedömargruppens uppfattning är ändå att lärosätets arbete med studentinflytande överlag fungerar väl.

Styrkor:

Organisationen kring studentinflytandet är ändamålsenlig samtidigt som lärosätet uppvisar stor tillit och en inbjudande attityd gentemot studenterna.

Utvecklingsområden:

Det finns en risk för att alltför mycket ansvar åläggs SLU:s samlade studentkårer (SLUSS), bland annat för att föra ut information från kvalitetssystemet till studenterna.

Bedömning av bedömningsgrunden:

5.1 Lärosätet säkerställer, genom rutiner och processer, ett systematiskt arbete med att verka för studenters och doktoranders möjligheter och förutsättningar att utöva inflytande över utbildningen och sin studiesituation.

Uppfylld

Det framgår av underlaget att studenterna vid lärosätet generellt har goda förutsättningar att utöva inflytande över sina utbildningar och kurser. De erbjuds att vara representerade i relevanta beslutande och beredande organ och deras synpunkter tas på allvar av lärosätets personal. Enligt studentinlagan finns dock problem med studentinflytandet i de fall då en enda person bereder och beslutar i ett ärende. Denna fråga regleras i *Utbildningshandboken*, där regler och riktlinjer för utbildningen är samlade i ett enda dokument. Bedömargruppen vill ändå uppmana lärosätet att införa tydligare rutiner för hur en-personsbeslut som rör studenternas utbildning eller situation ska hanteras.

Lärosätet har en relativt liten utbildningsvolym, vilket gör det möjligt för en stor del av lärosätet inklusive högsta ledningen att engagera sig i utbildningsfrågor och lyssna på studenternas synpunkter. Vid platsbesöken var detta ömsesidiga förtroende mellan lärare/ledning och studenter tydligt. Studenternas förslag och åsikter verkar tas på allvar av lärosätets personal, samtidigt som både den högsta ledningen och ledare på lägre hierarkiska nivåer berömmar studenternas engagemang och kompetens. Enligt bedömargruppen finns det dock en risk för att lärosätets tillit just när det gäller studenternas engagemang leder till att studentkåren får ett för stort ansvar.

Eftersom lärosätet bedriver utbildning inom många olika områden och vid olika utbildningsorter är studenterna organiserade i olika kårer, vilka tillsammans är organiserade i SLU:s samlade

Datum
2020-03-24Reg.nr
411-00485-18

studentkårer (SLUSS). Det innebär att lärosätet i första hand har kontakt med SLUSS i stället för de individuella kårerna. I självvärderingen framträder den mycket nära relationen mellan SLUSS och lärosätet på så vis att SLUSS beskrivs som en del av lärosätets kvalitetssystem. Bedömargruppen menar att organisationen av studentinflytandet verkar vara ändamålsenlig, men att det finns en risk för att lärosätet lägger för stort ansvar på SLUSS när det gäller att föra alla studenters talan. Enligt bedömargruppen har lärosätet främsta ansvaret för att föra ut information från kvalitetssystemet till studenterna, men underlaget ger intryck av att mycket av detta ansvar i praktiken vilar på SLUSS.

Kursvärderingar är ett viktigt system för studentinflytande och utveckling av kurser och lärosätet har ett centralt informationssystem för att hantera kursvärderingar. Vanligen engageras en student att hjälpa till med att sammanställa kursvärderingarna, vilket bedömargruppen ser som positivt för att öka engagemanget. Lärarnas sammanställningar av kursvärderingar och analyser av resultaten i form av kursrapporter publiceras på lärosätets webb. I *Utbildningshandboken* framgår att kursledaren vid varje nytt kurstillfälle ska gå igenom tidigare kursvärderingar och presentera eventuella förändringar i kursen. Studentinlagan och information från platsbesöken visar dock att detta ofta inte sker, så bedömargruppen anser att lärosätet behöver säkerställa att denna regel efterlevs.

Ett exempel på studenternas medverkan i kvalitetsarbetet är att SLUSS tillsammans med enheten för pedagogisk utveckling (EPU) har tagit fram de frågor som används i kursvärderingarna. Bedömargruppen ser det som positivt att studenterna engageras på det här viset, men ser samtidigt en risk för bristande kontinuitet i hur frågorna utvärderas och förbättras. Ett utvecklingsområde för lärosätet är alltså att hitta en systematisk utvärderingsmetod som säkerställer att frågorna är pålitliga samtidigt som den inkluderar studentmedverkan.

I självvärderingen skriver lärosätet självkritiskt om brister i återkopplingen till studenter om resultatet av kursvärderingar. Platsbesöken tyder dock på att problemet är mer omfattande än vad som framgår av självvärderingen. Bedömargruppen noterar att svarsfrekvensen varierar mellan kurser och studieorter och uppmanar därför lärosätet att sprida de goda exemplen till lärare på andra kurser och orter för att höja svarsfrekvensen.

Det är tydligt att lärosätet vill inkludera studenterna i arbetet med att utveckla utbildningarna, men bedömargruppen anser att det finns delar som lärosätet kan förbättra när det gäller de processer som ingår i kvalitetssystemet. Exempelvis har sista datum för inlämning av synpunkter från SLUSS inför kvalitetsdialogerna infallit så pass tidigt under höstterminen att studenterna verkar ha haft svårt att direkt efter sommaruppehållet hinna färdigställa dessa. Bedömargruppen anser att kvalitetsdialogerna är en av de viktigaste delarna i lärosätets kvalitetssäkring och vill därför framhålla betydelsen av att tidsramarna för färdigställandet av studenternas bidrag till kvalitetsdialogerna blir mindre snäva.

I styrdokumentet *Språkpolicy för SLU* framgår det att lärosätet ska vara parallellspråkigt, det vill säga att både engelska och svenska ska användas. Bedömargruppen anser att detta är positivt eftersom många studenter inte talar svenska, framför allt på avancerad nivå och forskarutbildningsnivå. Dock finns många styrdokument som är relevanta för studenterna fortfarande enbart på svenska, liksom stora delar av den information som är kopplad till kvalitetssystemet. Bedömargruppen anser att lärosätet bör underlätta mer för studenter som inte talar svenska att delta i kvalitetssäkringsarbetet.

Sammanfattningsvis är bedömargruppen positiv till den tillit och inbjudande attityd som lärosätet har gentemot studenterna, men menar att förutsättningarna för studentinflytande kan säkerställas på ett

mer systematiskt sätt.

6. Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: Sammanvägd bedömning av bedömningsområdet

Tillfredsställande

Styrkor:

- Lärosätets kvalitetsarbete säkerställer på ett systematiskt sätt utbildningarnas kvalitet när det gäller arbetslivsanknytning och samverkan med aktörer i lärosätets omvärld.
- Det finns riktlinjer som föreskriver att alla utbildningsprogram ska ha en samverkansplan och vid inrättande av ett nytt utbildningsprogram krävs en beskrivning av hur det tilltänkta programmet ska samverka med branschföreträdare och andra externa intressenter.

Utvecklingsområden:

- Lärosätet bör på ett tydligare sätt dokumentera de åsikter från externa intressenter som vidare hanteras i lärosätets remissinstanser.

Bedömning av bedömningsgrunden:

6.1 Lärosätet säkerställer, genom rutiner och processer, att utbildningarna utvecklar studenternas och doktorandernas beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Uppfylld

Enligt underlaget finns lärosätetsgemensamma rutiner för att säkerställa utbildningarnas användbarhet. Omvärldssamverkan framställs också i olika projektrapporter som ytterst viktig för de mer komplexa samhällsutmaningarna. I styrdokumentet *SLU:s strategi 2017–2020* anges tre delmål för samverkan och de handlar om att ha strategiska partnerskap och effektiva stödfunktioner för intern och extern samverkan samt att medarbetare ser positivt på och vill bidra till samverkansarbetet. I underlaget finns många exempel på hur studenterna får möta autentiska situationer i arbetslivet och hur utbildningen på andra sätt anknyter till professionen exempelvis genom gästföreläsningar, studiebesök och fältstudier. Dessutom finns i underlaget flera exempel på olika projekt med fokus på samverkan, varav några är finansierade av de strategiska utvecklingsmedel som utbildningsnämnden förfogar över. Ett par sådana exempel handlar specifikt om att utveckla existerande eller tilltänkta utbildningar genom att strukturerat inhämta avnämares synpunkter och förslag. I underlaget ingår en kronologisk översikt över flera samverkansprojekts implementering, beslut och utvärdering. Bedömargruppen ser positivt på att de olika temporära samverkansprojekten således verkar följas upp på ett systematiskt sätt.

Enligt självvärderingen har lärosätet som mål att utbildningarna inte bara ska ge studenterna beredskap för att möta förändringar i arbetslivet, utan även kunskaper och färdigheter som ger dem kapacitet att själva driva utvecklingen inom sitt framtida verksamhetsfält. I *Utbildningshandboken* står att alla utbildningar ska stärka studenternas generella kompetenser, inkludera praktiska moment och ha en samverkansplan. I handboken framhålls även betydelsen av att studenterna tillägnar sig "ett självständigt och kritiskt förhållningssätt till kunskapsbildning", vilket i sig framställs som en god förberedelse för arbetslivet. Likaså betonas att alla utbildningar vid lärosätet ska präglas av en

välorganiserad samverkan mellan lärosätet och den bransch inom vilken de aktuella avnämarna finns. Det ska även finnas en progression under utbildningens gång vad gäller samverkansaktiviteterna. Enligt dokumentet är programnämnder och programstudierektorer ansvariga för att dessa mål uppnås. Vidare fastslår *Utbildningshandboken* att förslag till utbildningsnämnden om att inrätta ett nytt utbildningsprogram ska innehålla en redovisning av hur samverkan med arbetsmarknadens intressenter ska ske och inte minst hur avnämares förslag och synpunkter tas tillvara i utvecklingen av utbildningen. Vid platsbesöken framgick också att lärosätet mycket riktigt har programutveckling som bland annat bygger på förslag från näringslivet.

Självvärderingen lyfter fram forskningsanknytning av utbildningen som ett viktigt medel för att studenterna ska få en kunskapssyn och arbetssätt som främjar deras framtida anställningsbarhet. För forskarutbildningen sätts stor tilltro till de totalt 15 forskarskolorna som lärosätets doktorander kan tillhöra när det gäller samverkan med bland annat näringslivet och internationella och nationella partner. Forskarskolornas kvalitet följs enligt självvärderingen upp vart fjärde år. I självvärderingen står också att lärosätet strävar mot att internationalisera forskarutbildningen alltmer, bland annat för att doktoranderna ska bli bättre förberedda inför det kommande arbetslivet.

I självvärderingen lyfts flera inrättningar fram som syftar till att underlätta dialogen mellan studenter och olika aktörer inom samhället och näringslivet. Exempel är "SLU Studentpool", "SLU-alumn" och "SLU karriär". Vid lärosätet finns även SLU Holding som ger både forskare och studenter stöd för företagsutveckling och innovationer samt anställer studentkonsulenter som därmed får arbetslivserfarenhet under studietiden. En annan satsning på samverkan med näringslivet är företagsparken Green Innovation Park. Dessa inrättningar är mer bestående än de temporära projekten och de är exempel på lärosätets gemensamma inslag i utbildningsmiljön som främjar arbetslivsanknytning och studenters förberedelser inför arbetslivet.

Lärosätet tar fram statistik över genomströmningen och etableringen på arbetsmarknaden och denna statistik är ett av underlagen till de nulägesanalyser som är det första skedet i lärosätets interna utbildningsgranskningar. Ett annat underlag är svaren på ett frågeformulär som sänts till utbildningsansvariga på olika nivåer, där en av frågorna gäller huruvida det finns fungerande former för samverkan med samhälle och näringsliv. Frågorna utgår från de kvalitetsstandarder som lärosätet formulerat och som är ett slags kriterier för vad som kan anses vara god kvalitet. En sådan kvalitetsstandard handlar om att utbildningarna ska ge studenter och doktorander rätt förutsättningar för ett framgångsrikt framtida yrkesliv. Enligt underlaget har den lärosätets gemensamma utbildningsnämnden beslutat att förstärka lärosätets centrala alumnverksamhet, för att bättre ta tillvara alumnernas erfarenheter från yrkesverksamheten. Det beslutet är ett resultat av bland annat de interna utbildningsgranskningarna. Detta innebär att frågor som är relevanta för studenters och doktoranders beredskap inför arbetslivet får genomslag i och genom lärosätets interna utbildningsgranskningar och det ser bedömargruppen positivt på.

Ett moment i nulägesanalyserna är att identifiera styrkor, svagheter, hot och möjligheter när det gäller utbildningen i fråga. I de exempel på nulägesanalyser som bedömargruppen har tagit del av nämns bland annat "yrkesförankring" och "färdighetsträning i fält" som styrkor för en av utbildningarna, medan en svaghet för en annan utbildning anges vara att det saknas ett systematiskt arbete med alumnmedverkan och samverkan med avnämare. I det sistnämnda fallet nämns samma svaghet i minnesanteckningarna från den kvalitetsdialog som följde på nulägesanalysen och där programnämnd, utbildningsnämndens ordförande, studentrepresentanter och en extern granskare

Datum
2020-03-24Reg.nr
411-00485-18

deltog. Enligt minnesanteckningarna är det angeläget att kontakterna med alumner och avnämare formaliseras "även från programhåll". Kvalitetsdialoger är ett led i lärosätets interna utbildningsgranskningar och dessa följs av en kvalitetsrapport som tas fram av utbildningsnämnden. I det nämnda fallet nämns den beskrivna alum- och samverkansfrågan också i kvalitetsrapporten, vilket visar att problem med samverkan kan identifieras och hanteras inom ramen för de interna utbildningsgranskningarna – och på en hög organisatorisk nivå.

Dialoger med företrädare för arbetslivet verkar ske på lite olika sätt inom olika fakulteter. En del har en fakultetsgemensam, strategisk referensgrupp eller liknande knuten till sig medan samverkan inom andra fakulteter planeras och äger rum mer på programnivå. En vicerektor för samverkan leder ett lärosätetsgemensamt samverkansråd som hanterar strategiska frågor och sedan 2010 finns ett antal samverkanslektorer som har särskilt ansvar för att utveckla samverkansprocesser i forskning och utbildning inom sina respektive ämnesområden. Dessa ansvarar inför både rektor och prefekt. Enligt styrdokumentet *Inriktningsdokument för samverkan* skulle samverkanslektoraten följas upp senast 2017 och de protokoll från samverkansrådet som bedömargruppen har tagit del av verifierar att så skedde, i form av en extern uppföljning. I dem framgår även att samverkansrådet skulle ha ansvaret för samverkanslektoratens kvalitetsuppföljning, enligt riktlinjer som fastställdes 2019 och som togs fram utifrån ett antal utvecklingsförslag som den föregående externa uppföljningen resulterade i. Protokoll från samverkansrådet visar även att rutiner för att följa upp samverkanslektoraten ska tas fram där bland annat dekanens roll tydliggörs och att det ska göras "en övergripande genomgång vart fjärde år".

I en annan nulägesanalys som bedömargruppen har tagit del av står att det finns planer på att knyta en grupp avnämare till programmet för att bland annat stödja dess samhällsrelevans. Ett åtgärdsförslag i den nulägesanalysen är att samverkanslektorn ska hjälpa till med att sätta samman en avnämargrupp för programmet. Bedömargruppens intryck är sammanfattningsvis att lärosätets interna utbildningsgranskningar bidrar till att säkerställa att studenter och doktorander utvecklar beredskap för att möta förändringar i arbetslivet.

Utbildningarnas sätt att beakta arbetsliv och samverkan följs annars främst upp via program- och branschråd. Enligt det underlag som bedömargruppen har tagit del av brukar studenter delta och ge sina åsikter i programråden. Lärosätets externa samverkansparter ska enligt *Utbildningshandboken* ha inflytande över utbildningarnas utveckling, men det är otydligt för bedömargruppen hur deras synpunkter dokumenteras och hanteras. Ändå anser bedömargruppen att lärosätet har tillfredsställande rutiner och processer för utbildningarnas arbetslivsanknytning och för samverkan överlag mellan lärosätet och dess omvärld.

Samlat omdöme: Godkänt kvalitetssäkringsarbete

Motivering:

Sammantaget visar underlagen på att kvalitetssäkringsarbetet kan godkännas då samtliga bedömningsområden bedöms vara tillfredsställande.

Bedömargruppens uppfattning är att lärosätet har ett systematiskt uppbyggt kvalitetssystem och likaså en till synes väl utvecklad kvalitetskultur, vilken utgör en god förutsättning för engagemang och ansvarstagande hos såväl studenterna som personalen vid lärosätet. Regelbundet återkommande,

Datum
2020-03-24Reg.nr
411-00485-18

interna utbildningsgranskningar innefattar också procedurer som uppmuntrar till delaktighet bland medarbetarna. Dessa interna utbildningsgranskningar är strukturerade utifrån ett antal kvalitetsområden med tillhörande kvalitetsstandarder, vilka i mycket relaterar till de fokusområden som anges i lärosätets strategi. Den här kopplingen mellan kvalitetssäkringsarbetet och lärosätets övergripande målsättningar ser bedömargruppen positivt på. I olika styrdokument framgår tydligt ansvarsfördelningen för kvalitetssäkringsarbetet, vilken framstår som ändamålsenlig. Även om fakulteterna har ett visst mått av autonomi, så förefaller arbetssättet vid de interna utbildningsgranskningarna bidra till att risken för att kvalitetskraven varierar inom lärosätet minimeras. Ett utvecklingsområde är dock att översätta fler dokument som rör kvalitetssäkringsarbetet till engelska. Överhuvudtaget är spridandet av resultat från kvalitetsarbetet inom organisationen ett utvecklingsområde, så till vida att information om exempelvis vidtagna åtgärder verkar kunna vara svåra att finna för olika slags intressenter. Fastän det nuvarande kvalitetssystemet är ganska nyinrättat, är bedömargruppens övergripande intryck likväldigt att resultat från kvalitetssystemet tas tillvara i den strategiska styrningen av lärosätet.

Det finns i dagsläget påtagliga skillnader mellan de olika utbildningsarterna beträffande kvaliteten i bland annat infrastruktur och läranderesurser. Likväldigt anser bedömargruppen att det fortlöpande kvalitetssäkringsarbetet förmår hantera förekommande problem som har med utbildningsmiljön att göra på ett tillfredsställande sätt. De interna utbildningsgranskningarna lyckas även fånga upp olika slags bristfälligheter som rör studenters och doktoranders förutsättningar att genomföra utbildningen inom planerad studietid. Tillgängligheten till olika slags studentstöd följs även upp bland annat genom studiesociala enkätundersökningar som genomförs vartannat år. Vidare ges personalen goda möjligheter att utveckla sin pedagogiska och vetenskapliga kompetens. Enheten för pedagogisk utveckling (EPU) förefaller framgångsrikt nå ut med sin verksamhet och intresset bland lärarna för EPU:s utbildningar verkar vara stort, vilket bedömargruppen ser som en indikation på att det finns en etablerad kvalitetskultur inom lärosätet. Bedömargruppen efterlyser dock en tydligare uppföljning av samtliga lärares aktiva deltagande i pedagogisk kompetensutveckling. Ett angeläget utvecklingsområde är också kompetensförsörjningsplaneringen, vilken förefaller hittills ha skett tämligen ostrukturerat inom lärosätet. Inte desto mindre förefaller kvalitetssystemet fånga upp också kompetensförsörjnings- och kompetensutvecklingsbehov, bland annat i samband med de interna utbildningsgranskningarna.

Processerna och ansvarsfördelningen i samband med revidering av utbildningsplaner, inrättande av nya kurser och interna utbildningsgranskningar verkar överlag vara ändamålsenliga. Forskningsanknytningen följs också upp på ett tillfredsställande sätt, även om forskningsanknuten undervisning borde ges en tydlig definition i relevanta styrdokument. I lärosätets högskolepedagogiska kursutbud uppmärksammas studentcentrerat lärande, men då en stor del av den undervisande personalen inte innehar läraranställning nås kanske inte alla lärare av den fortbildning som EPU erbjuder. Uppföljning av pedagogisk kompetens hos undervisande personal ser bedömargruppen således som ett utvecklingsområde, eftersom en studentaktiverande undervisning sannolikt främjas om alla lärarna tar del av lärosätets högskolepedagogiska kursutbud. Ett annat utvecklingsområde är systematisk uppföljning av huruvida studenter och doktorander uppfyller examensmålen. En sådan examensmålsmatris som uppenbarligen används i vissa utbildningsprogram borde användas inom lärosätets alla utbildningar. Kursvärderingar verkar genomföras med tillfredsställande systematik, även om svarsfrekvensen skulle kunna förbättras. Ett utvecklingsområde är återkoppling till de nya studenterna av föregående kursvärderingsresultat, vilken inte alltid sker. Bedömargruppen anser överhuvudtaget att rutiner vad gäller informationen kring

Datum
2020-03-24Reg.nr
411-00485-18

granskningsresultat till olika slags intressenter behöver förbättras, bland annat till externa intressenter som till exempel avnämare. Ett annat utvecklingsområde är att de interna utbildningsgranskningarna kan vara alltför interna, vilket skulle kunna avhjälpas genom att i högre grad låta också medarbetare från andra fakulteter än den egna delta i granskningen. Bedömargruppens övergripande intryck är likväld att lärosätet utifrån kontinuerliga uppföljningar av utbildningarna förefaller vidta adekvata, kvalitetsutvecklande åtgärder och att kvalitetssystemet är väl förankrat i verksamheten.

I de interna utbildningsgranskningarna ingår jämställdhetsintegrering i utbildningen som ett specifikt inslag. En lärosätetsgemensam åtgärdsplan för jämställdhetsintegrering – där bland annat jämställdhet i utbildningsplaner och undervisning fokuseras – är också ganska nyligen framtagen, vilket bedömargruppen ser positivt på. Vid platsbesöken gavs också exempel på rutiner och processer av relevans för jämställdhetsintegrering och det finns bland annat en jämställdhetsrepresentant som fångar upp hur studenterna upplever integreringen av jämställdhet i utbildningens innehåll. Likaså handlar en av de kursvärderingsfrågor som är obligatoriska över hela lärosätet om huruvida kursen har berört ett genus- och jämställdhetsperspektiv. Också i de studiesociala enkätundersökningarna som genomförs vartannat år ingår frågor om jämställdhet. Bedömargruppens intryck är överlag att lärosätet förefaller vidta åtgärder för att öka jämställdheten, utifrån de resultat som framkommer ur genomförda uppföljningar.

Studentinflytandet regleras i flera olika styrdokument och bedömargruppen är positiv till den tillit och inbjudande attityd som lärosätet har gentemot studenterna. Det ömsesidiga förtroendet mellan lärare/ledning och studenterna framträdde tydligt vid platsbesöken. Studenters åsikter och förslag förefaller tas på allvar av ledningen men bedömargruppen ser samtidigt en risk för att nämnda tillit medför att alltför mycket ansvar läggs på studentkåren, bland annat när det gäller att föra ut information från kvalitetssystemet till lärosätets studenter. Detta att inte lägga över för mycket ansvar för informationsspridning och kvalitetssäkring till studenterna är således ett utvecklingsområde. Det faktum att återkoppling av kursvärderingsresultat till den nya kursomgångens studenter inte alltid görs är också enligt bedömargruppen en brist. Likväl är lärosätets vilja att inkludera studenterna i arbetet med att utveckla utbildningarna något som bedömargruppen finner tillfredsställande och studentinflytandet förefaller överlag fungera väl.

Bedömargruppens uppfattning är att lärosätet på ett systematiskt sätt säkerställer utbildningarnas kvalitet när det gäller arbetslivsanknytning och samverkan med aktörer i lärosätets omvärld. Vid inrättande av ett nytt utbildningsprogram krävs en beskrivning av hur det tilltänkta programmet ska samverka med externa intressenter och det finns riktlinjer som föreskriver att alla utbildningsprogram ska ha en samverkansplan. Olika temporära samverkansprojekt har följts upp på ett synbarligen systematiskt sätt. Det finns även mer bestående inrättningar vilka syftar till att underlätta dialogen mellan studenter och näringslivet som till exempel företagsparken Green Innovation Park och innovationsbolaget SLU Holding. En av de kvalitetsstandarder som de interna utbildningsgranskningarna utgår från handlar om att utbildningen ska ge studenterna rätt förutsättningar för ett framgångsrikt framtida arbetsliv och olika slags åtgärder har vidtagits utifrån granskningsresultat. Externa intressenters åsikter i till exempel bransch- och programråd skulle kunna dokumenteras mer utförligt, men bedömargruppens övergripande intryck är likväl att befintliga rutiner och processer bidrar till att utveckla studenternas och doktorandernas beredskap inför arbetslivet.

Datum 2019-09-26
Reg.nr 411-00485-18

Avdelning
Utvärderingsavdelningen
Handläggare
Thomas Öst
08-56308607
thomas.ost@uka.se

Sveriges lantbruksuniversitet

Fördjupningsspår för granskningen av kvalitetssäkringsarbetet vid Sveriges lantbruksuniversitet

Inom ramen för Universitetskanslersämbetets granskning av kvalitetssäkringsarbetet vid Sveriges lantbruksuniversitet kommer några fördjupningsspår att granskas vid platsbesöket den 26/11-27/11 2019. Se bilaga 1 för valda fördjupningsspår.

Lärosätets självvärdering inkl. bilagor, studentinlagan, intervjuer i samband med platsbesöket den 26/11-27/11 2019, granskningen av de fördjupningsspår som valts samt ytterligare material som begärts in i första hand för dessa fördjupningsspår utgör utgångspunkt för platsbesöket. Syftet med fördjupningsspåren är att bedöma hur lärosätets kvalitetssäkringsarbete fungerar i praktiken.

Fördjupningsspåren utgörs av kvalitetssäkringsprocesser, relaterade till bedömningsområden och bedömningsgrunder, som studeras i faktiska miljöer.

Bilaga 1. Granskning av kvalitetssäkringsarbetet vid Sveriges lantbruksuniversitet, Fördjupningsspår (FS).

Följande underlag begärs in separat utöver den dokumentation som gäller för varje fördjupningsspår:

- Rapporten *Forskningsanknuten undervisning vid SLU* (2011)
- Mötesanteckningar från samverkansråd, våren 2019
- Samverkansplan för 2019
- Dokumentation från de fyra fakultetsspecifika workshoparna kring förstärkt samverkansstruktur som hölls våren 2019
- En beskrivning av samverkanslektorernas roll och arbete
- Universitetsgemensamma riktlinjer för lika villkor
- *Kommunikationspolicy för SLU*
- *Språkpolicy för SLU*
- Diskussions-PM: *Kvalitetsdialoger med administrationen avseende utbildningarna*

Fördjupningsspår 1: Uppföljning av utbildningsprogram

Process: Kvalitetssäkringssystemets uppföljning av utbildningsprogram i enlighet med den årscykel för kvalitetssäkringen som har inrättats vid lärosätet

Bedömningsområde: Fördjupningsspåret relaterar främst till bedömningsområdena Styrning och organisation, Utformning, genomförande och resultat samt Student- och doktorandperspektiv

Miljö: Jägmästarprogrammet, Agronomprogrammet - Livsmedel och Landskapsarkitektprogrammet - Alnarp

Motivering: Syftet är att kunna belysa hur uppföljning och utveckling av utbildningsprogram sker vid lärosätet.

Dokumentation som begärs in för vart och ett av de tre utbildningsprogrammen:

- Ifyllda *Frågeformulär för kvalitetssäkring av SLU:s utbildningar på grundnivå och avancerad nivå*
- Nulägesanalyser från berörda programnämnder enligt SLU:s mall för dessa
- SLUSS kommentarer till de berörda programnämndernas nulägesanalys
- Utbildningsnämndens efterföljande kvalitetsrapporter
- Beslut som har fattats i programnämnder och/eller fakultetsnämnder samt i förekommande fall på berörda institutioner med anledning av utbildningsnämndens kvalitetsrapporter
- Underlag till styrelsen i form av den aggregerade kvalitetsrapporten samt studentkommentarer till denna
- Utbildningsplaner
- Mallar för kursvärdering
- Kursrapporter (d.v.s. sammanställningar av kursvärderingsresultat) gällande ett urval av kurser inom de respektive utbildningsprogrammen
- Beslut och styrdokument på central nivå gällande "fördubblingsprojektet" och Bolognaanpassningen i form av 3+2-omläggning av utbildningar

Materialet ovan begärs för följande tidsperiod: 2018-01-01 – 2019-09-25

Fördjupningsspår 2: Kompetensförsörjning och undervisningskompetens

Process: Rutiner kring kvalitetssäkring av lärarresurser på kort och lång sikt

Bedömningsområde: Fördjupningsspåret relaterar främst till bedömningsområdena Styrning och organisation, Förutsättningar, Utformning, genomförande och resultat samt Jämställdhet

Miljö: Berörda institutioner eller motsvarande med avseende på Jägmästarprogrammet, Agronomprogrammet - Livsmedel, Landskapsarkitektprogrammet - Alnarp, Hippologprogrammet samt Skogsmästarprogrammet

Motivering: Syftet är att kunna belysa hur nyförvärv, uppföljning och utveckling av läraranställdas samt annan undervisande personals kompetens utifrån olika aspekter sker vid lärosätet.

Dokumentation som begärs in:

- Kompetensförsörjningsplaner hos de institutioner eller motsvarande som huvudsakligen är involverade i de fem nämnda utbildningsprogrammen
- Dokumentation kring strategier och uppföljning gällande kompetensutveckling av redan befintlig personal avseende de fem nämnda utbildningsprogrammen
- *Anställningsordning för lärare vid SLU*
- *Allmänna bedömningsgrunder vid anställning av lärare och annan undervisande personal*
- Handlingsplaner för lika villkor hos LTV-, VH- och S-fakulteterna
- Dokumentation kring uppföljning av handlingsplanernas aktiviteter
- Anteckningar från arbetet med lika villkor hos Hippologprogrammet och Skogsmästarprogrammet

Materialet ovan begärs för följande tidsperiod: 2018-01-01 – 2019-09-25

För båda fördjupningsspåren avses de nämnda utbildningsprogrammen, alternativt de nya program som blivit resultatet av förändringsarbetet med utbildningarna. I händelse av att ett 3+2-upplägg har initierats beträffande något eller några av de ovan nämnda utbildningsprogrammen, vill bedömargruppen ta del av programspecifik dokumentation kring det förändringsarbetet.

Schema för det första platsbesöket vid Sveriges lantbruksuniversitet

18 september

Lokal: mötesrum Ultuna (A615), Ulls hus, Sveriges lantbruksuniversitet

Tid (max)	Moment	Personer
08:15-08:45	Bedömargruppen samlas i mötesrummet på lärosätet	Bedömargruppen och UKÄ
08:45-09:30	Intervju med universitetsledningen	Maria Knutson Wedel , rektor Karin Holmgren , prorektor Ylva Hillbur , vicerektor för internationella relationer och ansvarig för kvalitetssäkring av forskarutbildningen Martin Melkersson , universitetsdirektör Helena Eklund Snäll , utredare vid planeringsavdelningen och ansvarig för självvärderingen
09:30-09:45	Bedömargruppen överlägger	Bedömargruppen och UKÄ
09:45-10:30	Intervju med SLUSS och studentrepresentanter i centrala organ	Tuva Wrenfelt , ordförande i SLUSS Alice Ersson , första rådgivare i SLUSS och f.d. ordförande (2018-2019) Stina Andersson , f.d. ordförande i SLUSS (2017-2018) och första rådgivare under året därefter Thea Folke , vice ordförande i SLUSS Andreas Matsson , vice ordförande i Ultuna Studentkår Todd Johansson , ordförande i SLUSS doktorandnämnd
10:30-10:45	Bedömargruppen överlägger	Bedömargruppen och UKÄ
10:45-11:30	Intervju med studentkårer	Hanna Silwer , ordförande i Alnarps Studentkår Elin Fridlund , ordförande i Hippologernas Akademiska Studentkår Hedda Pålsson , ordförande i Alnarps Lantmästarkår Marcus Månsson , ordförande i Skogshögskolans studentkår Moa Hermansson , ordförande i Skogsmästarskolans studentkår Jakob Nygårds , ordförande i Ultuna Studentkår Anne-Cathrine Jensen , ordförande i Veterinärmedicinska Föreningen
11:30-12:30	Bedömargruppen överlägger <i>Lunch serveras i mötesrummet</i>	Bedömargruppen och UKÄ

Bilaga 2

12:30-13:15	Intervju med utbildningsnämnden utom studentrepresentanter	<p>Karin Holmgren, ordförande och prorektor</p> <p>Johan Gaddefors, lärarrepresentant och vice ordförande (professor)</p> <p>Cecilia Mark-Herbert, lärarrepresentant (universitetslektor)</p> <p>Görel Nyman, lärarrepresentant (professor)</p> <p>Stefan Nordlund, extern ledamot (professor vid Stockholms universitet)</p> <p>Pär Forslund, adjungerad ledamot och ordförande i programnämnden under fakulteten för NJ samt prodekan och vice ordförande i dess fakultetsnämnd</p>
13:15-13:30	Bedömargruppen överlägger	Bedömargruppen och UKÄ
13:30-14:15	Intervju med fakultetsnämnderna	<p>Håkan Schroeder, dekan och fakultetsnämndens ordförande (LTV)</p> <p>Karl Lövrje, prodekan och fakultetsnämndens vice ordförande (LTV)</p> <p>Torleif Härd, dekan och fakultetsnämndens ordförande (NJ)</p> <p>Rauni Niskanen, dekan och fakultetsnämndens ordförande (VH)</p> <p>Johanna Penell, vicedekan och ordförande i programnämnd (VH)</p> <p>Göran Ståhl, dekan och fakultetsnämndens ordförande (S)</p>
14:15-14:30	Bedömargruppen överlägger	Bedömargruppen och UKÄ
14:30-15:15	Intervju med allmänföreträdare i SLU:s styrelse	<p>Rolf Brennerfelt, ordförande (generaldirektör för SMHI)</p> <p>Maria Norrfalk, ledamot utsedd av regeringen (f.d. landshövding)</p> <p>Bengt Persson, ledamot utsedd av regeringen (lantbrukare)</p>
15:15-15:30	Bedömargruppen överlägger	Bedömargruppen och UKÄ
15:30-16:00	Avslutande samtal med ledningen	Universitetsledningen enligt ovan
16:00-17:00	Avslutande diskussion	Bedömargruppen och UKÄ

Schema för det andra platsbesöket vid Sveriges lantbruksuniversitet

Lokal: Inspektorn (Almas allé 7), mötesrum ”Stora Inspektorn”

Datum: **26 november 2019**

Tid (max)	Rubrik	Personer
08:15-08:45	Bedömggruppen överlägger	Bedömggruppen och UKÄ
08:45-09:30	Studenter från Agronomprogrammet – Livsmedel, Landskapsarkitektprogrammet – Alnarp och Jägmästarprogrammet	Victoria Sandberg (<i>länk</i>), landskapsarkitekt år 3 Dag Larsson (<i>länk</i>), landskapsarkitekt år 2 Sofia Andersson (<i>länk</i>), jägmästare år 2 Marcus Månsson , jägmästare år 3 och ordförande i Skogshögskolans studentkår Saga Svavelid , agronom år 2 och ordförande i studiebevakningsrådet för livsmedelsprogrammet (studierådet BioLivs) Ella Råhlén , agronom år 4 och f.d. ordförande i studierådet BioLivs
09:30-09:45	Bedömggruppen överlägger	Bedömggruppen och UKÄ
09:45-10:30	Studenter från Hippologprogrammet och Skogsmästarprogrammet	Julia Lindh (<i>länk</i>), hippolog Wången Amanda Ludvigsson (<i>länk</i>), hippolog Flyinge Agnes Dahlgren (<i>länk</i>), hippolog Strömsholm Mikaela Kilberg , skogsmästare år 2 och SLUSS-representant för Skogsmästarskolans studentkår (SMS) samt studiesocialt ansvarig och styrelseledamot i SMS Linda Sjöstedt , skogsmästare år 2 och styrelseledamot i Skogsmästarskolans studentkår (SMS)
10:30-10:45	Bedömggruppen överlägger	Bedömggruppen och UKÄ
10:45-11:30	Kursansvariga för Agronomprogrammet – Livsmedel, Landskapsarkitektprogrammet – Alnarp och Jägmästarprogrammet	Hans Jonsson , univ.lektor vid inst. för molekylära vetenskaper; livs- och fodermedel Åse Lundh , professor vid inst. för molekylära vetenskaper; animaliska livsmedel Tommy Mörling , forskare FLK vid inst. för skogens ekologi och skötsel; skogsproduktion Camilla Widmark , forskare vid inst. för skogsekonomi Helena Mellqvist (<i>länk</i>), univ.adj. vid inst. för landskapsarkitektur, planering och förvaltning Kristin Wegren (<i>länk</i>), univ.adj. vid inst. för landskapsarkitektur, planering och förvaltning
11:30-12:30	Lunch	Bedömggruppen och UKÄ

Bilaga 3

12:30-13:15	Prefekter/föreståndare	<p>Vadim Kessler, professor vid inst. för molekylära vetenskaper</p> <p>Hjalmar Laudon, professor vid inst. för skogens ekologi och skötsel; skogens biogeokemi</p> <p>Ingrid Sarlöv-Herlin (länk), professor vid inst. för landskapsarkitektur, planering och förvaltning</p> <p>Carl-Gustaf Thulin, forskare vid inst. för anatomi, fysiologi och biokemi</p> <p>Staffan Stenhag, univ.lektor vid Skogsmästarskolan</p>
13:15-13:30	Bedömargruppen överlägger	Bedömargruppen och UKÄ
13:30-14:15	Ordförande i programnämnd avseende Jägmästarprogrammet, Landskapsarkitektprogrammet – Alnarp och Agronomprogrammet - Livsmedel	<p>Pär Forslund, prodekan vid NJ-fakulteten och professor vid inst. för ekologi; landskapsekologi</p> <p>Ola Lindroos, vicedekan vid S-fakulteten och professor vid inst. för skogens biomaterial och teknologi</p> <p>Karl Lövrje, prodekan vid LTV-fakulteten och univ.lektor vid inst. för landskapsarkitektur, planering och förvaltning</p>
14:15-14:30	Bedömargruppen överlägger	Bedömargruppen och UKÄ
14:30-15:15	Programstudierektorer	<p>Sabine Sampels, forskare vid inst. för molekylära vetenskaper; strukturbiologi</p> <p>Ola Carlén, univ.lektor vid inst. för skogsekonomi</p> <p>Mads Farsø (länk), biträdande univ.lektor vid inst. för landskapsarkitektur, planering och förvaltning</p> <p>Anna-Lena Holgersson, univ.adjunkt vid inst. för anatomi, fysiologi och biokemi</p> <p>Börje Börjesson, univ.adjunkt vid Skogsmästarskolan</p>
15:15-16:15	Bedömargruppen överlägger	Bedömargruppen och UKÄ

Lokal: Inspektorn (Almas allé 7), mötesrum ”Stora Inspektorn”

Datum: 27 november 2019

Tid (max)	Rubrik	Personer
08:15-08:45	Bedömggruppen överlägger	Bedömggruppen och UKÄ
08:45-09:05	Rådet för utbildning på forskarnivå - doktorandrepresentanter	Anja Pedersen , doktorand och univ.adjunkt vid inst. för kliniska vetenskaper; djuromvårdnad (VH-fakulteten) Emelie Fredriksson (länk) , doktorand vid inst. för vilt, fisk och miljö (S-fakulteten)
09:10-09:30	Rådet för utbildning på forskarnivå – ordinarie ledamöter	Ylva Hillbur , ordförande och vicerektor för internationella relationer Johan Meijer , professor vid inst. för växtbiologi; molekylär cellbiologi. Vicedekan vid NJ-fakulteten och ordförande i dess forskarutbildningsnämnd Åsa Lankinen (länk) , forskare FLK vid inst. för växtskyddsbiologi. Vicedekan vid LTV-fakulteten och ordförande i dess forskarutbildningsnämnd Dirk-Jan de Koning , professor vid inst. för husdjursgenetik. Vicedekan vid VH-fakulteten och ordförande i dess forskarutbildningsnämnd Lotta Hansson , avdelningsdirektör vid planeringsavdelningen och sekreterare i rådet för utbildning på forskarnivå
09:30-09:45	Bedömggruppen överlägger	Bedömggruppen och UKÄ
09:45-10:30	Ordförande i lärarförslagsnämnder	Lena Ekelund Axelson (länk) , professor vid inst. för arbetsvetenskap, ekonomi och miljöpsykologi. Vicedekan för forskning Torleif Härd , professor i strukturbologi vid inst. för molekylära vetenskaper. Dekan Christer Björkman (länk) , professor vid inst. för ekologi; skogsentomologi. Prodekan Rauni Niskanen , veterinär och docent i idisslarmedicin. Dekan
10:30-10:45	Bedömggruppen överlägger	Bedömggruppen och UKÄ
10:45-11:30	Undervisande personal som inte är läranställda	Monika Johansson , forskare vid inst. för molekylära vetenskaper; animaliska livsmedel Torbjörn Andersson , forskningsassistent vid inst. för skogsekonomi Christine Haaland (länk) , forskare vid inst. för landskapsarkitektur, planering och förvaltning Malin Connysson , forskningsansvarig/lärare vid Wången AB (travsportens riksanläggning) Johan Törnblom (länk) , forskare vid Skogsmästarskolan
11:30-12:30	Lunch	Bedömggruppen och UKÄ

Bilaga 3

12:30-13:15	Enheten för pedagogisk utveckling	Cecilia Almlöv , enhetschef Natalie Jellinek , pedagogisk utvecklare Peter Aspengren (länk) , pedagogisk utvecklare Jan Stockfors , pedagogisk utvecklare Anna Hartman , pedagogisk utvecklare
13:15-13:30	Bedömargruppen överlägger	Bedömargruppen och UKÄ
13:30-14:15	Fakultetsstudierektorer	Åsa Klintborg Ahlklo (länk) , forskare vid inst. för landskapsarkitektur, planering och förvaltning Lisbet Lewan , univ.lektor vid inst. för mark och miljö; biogeofysik Petra Fransson , forskare FLK vid inst. för skoglig mykologi och växtpatologi; skoglig mikrobiologi. Fakultetsstudierektor vid både NJ- och S-fakulteten. Göran Spong (länk) , univ.lektor vid inst. för vilt, fisk och miljö Jan Hultgren (länk) , univ.lektor vid inst. för husdjurens miljö och hälsa; miljö, omsorg och djurhälsa
14:15-14:30	Bedömargruppen överlägger	Bedömargruppen och UKÄ
14:30-15:15	Fördubblingsprojektets projektorganisation	Johan Gaddefors , projektledare, professor vid inst. för ekonomi. Vice ordförande i UN Kristine Koch , forskningssekreterare vid NJ-fakulteten Johan Torén , sekreterare, utbildningshandläggare vid planeringsavdelningen samt sekreterare i UN Hanna Bäckström , enhetschef vid kommunikationsavdelningen (extern kommunikation och marknadsföring) Kristine Kilså (länk) , projektkoordinator, utbildningsledare vid LTV-fakulteten Tuva Wrenfelt , ordförande för SLUSS
15:15-15:30	Bedömargruppen överlägger	Bedömargruppen och UKÄ
15:30-16:00	Avslutande samtal med universitetsledningen	Rektor, prorektor och universitetsdirektör
16:00-17:00	Bedömargruppen överlägger	Bedömargruppen och UKÄ

Avdelning
Utvärderingsavdelningen
Handläggare
Thomas Öst
08-563 086 07
thomas.ost@uka.se

Datum   Reg.nr
2020-02-12   411-00485-18

Rektor

Universitetskanslersämbetets granskning av lärosätenas kvalitetssäkringsarbete

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Sveriges lantbruksuniversitet

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella sakfel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i utvärderingen.

Ange i tabellerna nedan vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut med ytterligare rader. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det i detta skede av utvärderingsprocessen *inte* är möjligt att komplettera med *ny* information som inte ingått i de ursprungliga underlagen.

POSTADRESS	BESÖKSADRESS	TELEFON	ORGANISATIONSNR	KONTAKT
Box 7703 SE-103 95 Stockholm	Löjtnantsgatan 21 Stockholm	+46 8 563 085 00 FAX	202100-6495	registrator@uka.se
		+46 8 563 085 50		www.uka.se

SLU:s kommentar

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
			Dessa korrigeringar avser den tredje versionen av yttrandet som vi mottog den 3 mars 2020 kl. 15.10 från utredare/projektledare Thomas Öst.

Bedömningsområde: Styrning och organisation

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
3	3	2	<p>Även om det är formulerat så i SLUSS studentinlaga är det är inte SLU:s uppfattning att det är schemaläggningen av <i>kvalitetsdialogerna</i> som har varit ett problem, utan snarare tidsramarna för när kårerna har förväntats lämna in sina kommentarer till program-/fakultetsnämndernas nulägesanalyser. Baserat på dialog med SLUSS har vi i år (2020) ändrat så att kårernas kommentarer lämnas in senast en vecka före respektive kvalitetsdialog, vilket ger väsentligt mer tid i de allra flesta fall (tidigare var det ett fixt datum i början av september för alla kommentarer). Genomförda kvalitetsdialoger hittills har ägt rum:</p> <p>2020 (deadline för SLUSS kommentarer senast 1 v. före respektive dialog) 21 september 24 september 1 oktober 7 oktober 9 oktober 23 oktober 12 november</p> <p>2019 (deadline för SLUSS kommentarer 13 september) 20 september 8-9 oktober 18 oktober 21-22 oktober 24-25 oktober 5 november</p> <p>2018 (deadline för SLUSS kommentarer 19 september) 26 september 28 september 2-3 oktober 10 oktober 16-17 oktober</p> <p>2017 (deadline för SLUSS kommentarer 12 september) 19 september</p>

			21 september 28 september 3-4 oktober 10 oktober 12 oktober
4	4	3	Förslag på tillägg i form av fotnot: I september 2019 (§ 73/19) fattade SLU:s styrelse beslut om en revidering av styrelsens delegationsordning vad gäller utbildningsnämndens sammansättning så att SLUSS nu har rätt att utse tre ledamöter i UN.
5	3	8	Universitetsdirektören deltar inte i kvalitetsdialogerna som rör utbildningarna. Tag därför bort: ”... tillsammans med universitetsdirektören ...”
8	6	7-8	SLU invänder mot påståendet att det i självvärderingen står att <i>kvalitetssäkringssystemet</i> är tillitsbaserat. Det som beskrivs på s. 8-9 i självvärderingen är att den generella styrningen i grunden är tillitsbaserad. Vi instämmer dock med bedömargruppens åsikt att det systematiska kvalitetssäkringsarbetet kräver ”rutiner och kontinuerlig dokumentation”, och menar att SLU:s kvalitetssäkringssystem har båda komponenterna.
9	2	1-3	Som nämnts ovan är det inte SLU:s uppfattning att det är schemalaggningsen av kvalitetsdialogerna som har varit problematiskt för studentkåren, utan istället deadline för deras kommentarer till nulägesanalyserna.
11	4	5-8	Det kan framstå som att SLU under de årliga utbildningsdagarna endast informerar om utfallet av utbildningsgranskningarna, medan det i själva verket handlar om mer omfattande information och studenternas roll i granskningarna. Därför föreslår vi att meningen ändras till: ”Bedömargruppen ser också positivt på att lärosätets årliga utbildningsdagar och SLUSS utbildning av nya student- och doktorandrepresentanter används för att informera om utfallet av de interna utbildningsgranskningarna och deras resultat , och om anställdas, studenters och doktoranders roller i kvalitetssystemet.”
14	2	1-2; 5-6	Fram till 2010 angav Högskoleförordningen hur anställningar ska tillsättas. 2011 inrättade SLU lärarförslagsnämnder i samband med avregleringen. Dessa regleras i styrelsens delegationsordning och i anställningsordningen. Mot den bakgrunden föreslår vi att den första och den sista meningen ändras:

			<p>”I lärosätets anställningsordning för lärare, ~~senast reviderad som beslutades~~-2018, regleras bland annat att det finns lärarförslagsnämnder vid samtliga fakulteter som sammanträder inför rekrytering av lärare.”</p> <p>”I samband med platsbesök bekräftades att lärarförslagsnämnder ~~finns har etablerats~~ på fakultetsnivå och att de fungerar som tänkt.”</p>
14	5	1-9	<p>SLU vill uppmärksamma på att bedömningen på s. 13 och sista stycket på s. 14 är motsägelsefulla. På s. 14 står det: ”Sammanfattningsvis anser bedömargruppen att lärosätet, i och genom sina processer och dokumentationsrutiner, kan säkerställa att den undervisande personalens kompetens motsvarar utbildningsverksamhetens behov.”</p> <p>Bedömningen som refererar till internrevisionens rapport förefaller därför snarare avse resultatet i sig än systemet för kvalitetssäkring.</p>

Bedömningsområde: Förutsättningar			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
16	1	3-5	<p>Vi tolkar det som att det är forskarutbildning som avses, och då beskrivs fel grupp. Det ska vara ”I dessa kvalitetsdialoger medverkar berörd ~~programfakultetsnämnd, ansvarig program, utbildningsnämndens FUR:s~~ ordförande, ~~en extern granskare och student-~~doktorandrepresentanter.” (se självvärderingen s. 4)</p>
17	3	6-7	<p>Fel år: ”I utbildningsnämndens kvalitetsrapport från ~~2019~~ 2018 finns också ett förslag på utvecklingsåtgärd: ...”</p>
17	4	1-15	<p>Som stycket är formulerat är det missvisande och därför i behov av vissa ändringar:</p> <p>”Den studiesociala enkätundersökningen är ett av underlagen till kvalitetsdialogerna mellan ledningen och de administrativa avdelningarna, ~~vilka i sin tur resulterar i~~ liksom de kvalitetsrapporter som tagits fram av utbildningsnämnden ~~föregående~~ år. De kvalitetsrapporter från 2018 som bedömargruppen har tagit del av innehåller översikter över förbättringsområden och förslag på åtgärder för kvalitetsutveckling. Exempelvis anges att det finns utmaningar med den fysiska lärandemiljön och arbetet med kommunikation och digitalisering. Dokumentationen ~~från~~-inför kvalitetsdialogerna med universitetsadministrationen 2019 är i form</p>

			av en promemoria ~~och alltså inte en av~~ och de nämnda kvalitetsrapporterna, ~~men enligt denna~~ Som framgår av promemorian har programnämndsordförande påtalat att studievägledningens kunskaper om utbildningarna skulle kunna förbättras ytterligare och att det vore önskvärt med ett utökat informationsutbyte mellan vägledning och programrepresentanter. I ~~den påföljande kvalitetsrapporten från en påföljande rapport~~ , fastställd av rektor samma år, anges några åtgärder för att utveckla stödet till studenterna. Bland annat fick universitetsdirektören i uppdrag av rektor att understryka ansvaret gentemot utbildning och studenter i ett nytt strategidokument för universitetsadministrationen som håller på att tas fram. Universitetsdirektören ska också utveckla formerna för hur olika projekt återkopplas från universitetsadministrationen till utbildningsansvariga på olika nivåer.
18	2	3-5	Ändra till: ”Det är enligt självvärderingen prefektens ansvar att ~~följa upp~~ kursvärderingsresultaten ~~följs upp~~ och att ~~föreslår ev. förändringar utarbetas för den berörda programnämnden. ...~~ ”
19	4	2	Fel, biblioteket har ingen studie- och karriärvägledning. Den finns vid utbildningsavdelningen. Ändra till: ”... biblioteket ~~s~~ , studie- och karriärvägledning ~~en~~ och olika pedagogiska stöd till studenter med ...”

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
20	5	1-5	Fel beskrivning av FUR/FN och fakultetsstudierektorernas ansvarsområden. Ändra till: ”På forskarutbildningsnivå ~~är~~ har det ~~överordnade organet~~ lärosätetsgemensamma rådet för utbildning på forskarnivå (FUR) ~~en stödjande och samordnande funktion~~ . Ansvaret för ~~forskarutbildningens genomförande ligger hos Under FUR ligger de~~ fyra fakultetsnämnderna (FN), vilka alla i sin tur har en forskarutbildningsnämnd som ~~är ett beredande och verkställande organ hanterar vissa forskarutbildningsfrågor~~ . FN utser även fakultetsstudierektorer. ~~Dessa eller FUN:s ordförande (varierar mellan fakulteterna) som ansvarar~~ bland annat ~~ansvarar~~ för

			tillgodoräknanden, för att introducera nya doktorander och för att utse opponenter samt betygskommittéer.”
22	4	9-11	Eftersom bedömargruppen tycks exemplifiera med kvalitetsdialoger inom grundutbildningen bör doktorandrepresentanter tas bort (alternativt övriga deltagare i dialogerna om forskarutbildning läggs till): ”Nulägesanalysen är alltså underlag till kvalitetsdialogerna som, för utbildning på grundnivå och avancerad nivå och inom ramen för den interna utbildningsgranskningen, hålls mellan PN, programstudierektor, UN:s ordförande, en extern granskare och student ~~och doktorand~~ representanter.
23	4	6	Fel, UN fastställer men tar inte fram kvalitetsrapporterna. Ändra till: ”... utbildningsspecifika kvalitetsrapporter som ~~tas fram~~ fastställs av UN.”
24	3	1-3	Missvisande formulering. Ändra till: ”Lärosätet anger i självvärderingen att de utgår från nationella och lokala mål och att en kritisk faktor för säkerställandet av att utbildningarna utformas och genomförs med en tydlig koppling mellan nationella och lokala mål, lärandeaktiviteter och examinationer är utseendet av varje programstudierektorerna. Dessa har ansvaret för att programmets akademiska progression och kvalitet, och bereder utbildningsplanerna dessa mål uppnås när det gäller utbildning på grundnivå och avancerad nivå. (självvärderingen s. 43-44)
25	2	3-5	Ändra till: ”Vid platsbesöken framkom även att forskarutbildningsnämnderna, alternativt fakultetsstudierektorerna (varierar mellan fakulteterna), granskar alla individuella studieplaner inom den egna fakulteten.”
26	2	1-4	Felaktig beskrivning. Ändra till: ”För utbildning på grundnivå och avancerad nivå har programstudierektor och PN ett gemensamt ansvar för utbildningens kvalitet. ~~en hos sin utbildning, medan~~ PN har ett mer övergripande ansvar medan programstudierektorns är mer specifikt. Detta återspeglas i de interna utbildningsgranskningarna där programstudierektorn ofta är den som samordnar diskussionerna med lärarlag och studenter utifrån ~~fyller i ett~~ frågeformuläret. Där ~~var~~ efter

			gör PN en mer övergripande nulägesanalys som får formen av en rapport.”
26	4	9-10	Ändra till: ”... Enligt självvärderingen ska sedan ~~prefekten ansvarig institution~~ följa upp kursvärderingsresultaten och föreslå förändringar utifrån dem för berörd PN...” (se självvärderingen s. 50-51)

Bedömningsområde: Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
29	1	3-6	Stryk mening: Rektor ansvarar för det lärosättesgemensamma arbetet för lika villkor och de aktiviteter som planeras och genomförs utifrån lärosätets värdegrund och strategi finns beskrivna i en lärosättesgemensam handlingsplan för lika villkor, vilken årligen följs upp och revideras på en ordförandekonferens”. Ersätt med denna mening: Rektor ansvarar för det lärosättesgemensamma arbetet för jämställdhet och lika villkor och de aktiviteter som planeras och genomförs inom området. Det systematiska arbetet inom området följs upp i ett råd för jämställdhet och lika villkor, som är direkt underställt rektor. (ordförandekonferensen har ersatts med ett råd för jämställdhet och lika villkor från juli 2019)
29	3	8-9	Stryk mening: ”Det finns även ett råd för jämställdhet och lika villkor som är direkt underställt rektor”.
30	2	3	Fel, det är inte programnämnden som sammanställer rapporter från kvalitetsdialogerna. Ändra till: ” ~~Den aktuella programnämnden~~ En sekreterare sammanställer rapporter från dessa kvalitetsdialoger och de sammanfattas sedan av ordföranden i utbildningsnämnden, ...”

Bedömningsområde: Student- och doktorandperspektiv			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
31	7	4	<p>Vi noterar att bedömargruppen uppfattar det som att SLU framställer SLUSS som en del av universitetet, vilket är olyckligt. Vi hoppas att det inte beror på illustrationerna i fig. 1a och 1b, där student-/doktorandrepresentanter och studentkårer/doktorandråd och SLUSS är skrivna med röd färg för att framhålla att de <u>inte</u> är en del av SLU. Av utrymmesskäl föll olyckligtvis den förklaringen bort från figurtexterna.</p> <p>Trots det nära samarbetet med SLUSS är SLU väl medvetet om studentkårernas fristående ställning.</p>
32	5	4-5	<p>Som tidigare nämnts är det felaktigt att kvalitetsdialogerna genomförs under slutet av sommaren. De genomförs under hösten. Se kommentarer på föregående sidor (s. 2 och 3).</p>

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
34	4	3-6	<p>Felaktig beskrivning, ersätt med:</p> <p>”Ett annat underlag är svaren på ett frågeformulär som sänts till utbildningsansvariga på olika nivåer, där en av frågorna gäller huruvida det finns fungerande former för samverkan med samhälle och näringsliv. ~~Frågorna utgår från SLU:s I-de interna utbildningsgranskningarna används vidare så kallade~~ kvalitetsstandarder som är ett slags kriterier för vad som kan anses vara god kvalitet.</p>
34	5	7	<p>Fel, stryk ord för att korrigera:</p> <p>”... programnämnd, utbildningsnämndens ordförande, ~~doktorand- och~~ studentrepresentanter och en...”</p>